

TOIMINTAKERTOMUS 2010

53. TOIMINTAVUOSI

Sisällysluettelo

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus	3
1.2. Kuntayhtymän hallinto.....	4
1.2.1. Valtuusto.....	4
1.2.2. Hallitus	5
1.3. Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa.....	6
1.4. Henkilöstö	7
1.5. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	9
2. SELONTEKO KUNTAYHTYMÄN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	10
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	11
3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	11
3.2. Toiminnan rahoitus.....	14
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	16
5. KOKONAISTULOT JA – MENOT.....	17
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	18
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	19
7.1. Tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	19
7.1.1. Käyttötalouden toteutuminen.....	19
7.1.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	39
7.1.3. Investointiosan toteutuminen.....	40
7.1.4. Rahoitusosan toteutuminen.....	41
7.1.5. Yhteenvedo valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	42

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Vuosi 2010 on ollut Salon seudun koulutus kuntayhtymän toiminnassa vahvan kasvun aikaa. Niin opiskelijoiden kuin henkilökunnankin määrät ovat kasvaneet, samoin kuntayhtymän toimintatuotot.

Opetus- ja kulttuuriministeriö nosti kuntayhtymän ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijapaikkojen määrää kahteen otteeseen. 24.6.2010 päivätyllä päätöksellä kuntayhtymälle myönnettiin 55 opiskelijapaikkaa erityisesti nuorten ammatilliseen peruskoulutukseen. Samassa päätöksessä kuntayhtymälle annettiin erityinen koulutustehtävä ammatillisen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistelevan koulutuksen järjestämiseen. Lisäksi 30.11.2010 päivätyllä päätöksellä myönnettiin 20 perustutkintopaikkaa vuoden 2011 alusta, jotka jaettiin tasan ammattiopiston ja aikuisopiston kesken.

Valtioneuvosto hyväksyi 17.9.2009 Salon seudun äkillisen rakennemuutoksen alueeksi. Käynnissä oleva rakennemuutoksen toteutuminen on seurausta globaalin talouden kehityksestä. Rakennemuutosaluestatuksen suora vaikutus kuntayhtymään on ollut normaalia suuremman työvoimapolitiittisen koulutuksen rahoituksen kohdistaminen Salon seudulle. Käytännössä se on näkynyt kasvaneena työvoimapolitiittisen koulutuksen määränä aikuisopistossa.

Jo edellisenä syksynä aloitettu kuntayhtymän strategian valmistelutyö saatettiin loppuun. Strategiaan kirjattu kuntayhtymän perustehtävä on "Osaamista työelämän tarpeisiin". Se kuvastaa toteutettavan koulutuksen työelämävastaavuutta ottaen huomioon elinkeino- ja työelämään vaikuttavat toimintaympäristön muutokset. Perustehtävää toteutetaan siten, että toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus kasvavat määritellyn vision, eli strategisen tahtotilan, mukaisesti. Visio kuvastaa kuntayhtymän keskeisiä tavoitteita, joiden on tarkoitus toteutua vuoteen 2014 mennessä. Visio on määritelty seuraavasti: "Olemme oman alueemme vastuullinen, merkittävä ja asiakaslähtöinen työelämän kehittäjä". Strategia sisältää konkreettisia toimenpiteitä ja niille asetettuja tavoitteita, joita on edelleen tarkennettu vuoden 2011 talousarviossa ja henkilökunnan kanssa käydyissä kehityskeskusteluissa.

Strategian toteuttamiseksi niin aikuisopiston, ammattiopiston kuin koulutuksen järjestämispalveluidenkin organisaatorakenteita uudistettiin. Uudistukset astuivat voimaan vuoden 2011 alusta. Myös toimintaa ohjaavat keskeisimmät ohjeistot – valtuuston työjärjestys, tarkastussääntö ja hallintosääntö – päivitettiin.

Vuoden lopussa toteutettiin henkilöstökysely, jonka tuloksia käsitellään henkilöstöryhmien kanssa vuoden 2011 alkupuolella. Keskustelujen perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin kyselyn perusteella havaittujen kehittämistarpeiden toteuttamiseksi.

1.2. Kuntayhtymän hallinto

1.2.1. Valtuusto

Salon seudun koulutus kuntayhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää 20-jäseninen valtuusto, joka koostuu jäsenkuntien valtuustojen valitsemista edustajista.

Vuonna 2010 valtuusto kokoontui kaksi kertaa ja päätti yhteensä 23 asiasta.

VALTUUSTON JÄSENET TOIMIKAUDELLA 2009-2012

Puheenjohtaja Antti Ruska, Salo

1. varapuheenjohtaja Pekka Mäenpää, Salo

2. varapuheenjohtaja Saija Karnisto, Salo

Kemiö

Mikael Hellbom, varajäsen Päivi Arfman

Marjaana Hoikkala, varajäsen Harri Kaitala

Koski Ti

Matti Heikinoja, varajäsen Jyrki Anttila

Sonja Kanasuo, varajäsen Johanna Uusitupa

Paimio

Hannu Riipinen, varajäsen Paula Hjerp

Marja Turpeinen, varajäsen Kimmo Jalonen

Tarja Vuontela, varajäsen Tintti Klapuri

Salo

Jani-Matti Jantunen, varajäsen Jari Virtanen

Wilhalmiina Kallio, varajäsen Kaisa Saarinen

Saija Karnisto, varajäsen Sari Murtomäki

Riitta Koivisto, varajäsen Kristiina Uotila-Mäkinen

Pekka Mäenpää, varajäsen Ensio Järvinen

Antti Ruska, varajäsen Risto Kitula

Annikka Tamminen, varajäsen Eva Willgren

Matti Varajärvi, varajäsen Markku Randell

Anna-Leena Yli-Jama, varajäsen Tuula Stenström

Sauvo

Riikka Anttila, varajäsen Susanna Katajainen

Mika Rauhala, varajäsen Markku Kanervo

Somero

Timo Alanen, varajäsen Mikko Välttilä

Jaana Kyyrä, varajäsen Outi Kolattu-Tolvi

1.2.2. Hallitus

Hallitus vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Vuonna 2010 hallitus kokoontui 15 kertaa ja päätettävänä oli yhteensä 155 asiaa.

HALLITUKSEN JÄSENET TOIMIKAUDELLA 2009 - 2012

Salo

Puheenjohtaja Jorma Elovaara, varajäsen Timo Tammi
Varapuheenjohtaja Timo Lehti, varajäsen Asko Määttänen
Ari Aalto, varajäsen Ralf Hellsberg
Siv Ilola, varajäsen Katri Karimo
Simo Vesa, varajäsen Jani-Matti Jantunen
Jaana Loimisto-Mäenpää, varajäsen Riitta Koivisto
Esa Ojanen, varajäsen Ola Leinonen

Kemiönsaari

Heidi Loukiainen, varajäsen Mirja Penna

Somero

Taina Ruuhilehto, varajäsen Jonna Mäkelä

TOIMIKUNNAT

Hallintosäännön mukaan (8§) hallitus asettaa tarvittavat toimikunnat, määrittelee toimikunnan tavoitteet ja tehtävät sekä sen, onko toimikunta tilapäinen tai pysyväisluonteinen. Hallitus on asettanut kokouksessaan 19.1.2010 palkkatoimikunnan, ja jonka puheenjohtajana on Jorma Elovaara (hallituksen pj) ja varapuheenjohtajana Timo Lehti (hallituksen varapj). Palkkatoimikunnan muut jäsenet ovat Heidi Loukiainen (hallituksen jäsen), Olli-Pekka Juhantila (kuntayhtymän johtaja), Heidi Wihlman-Niinikoski (talousjohtaja) sekä Kirsi Pitkänen (henkilöstöpäällikkö).

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2009 - 2012

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Annikka Tamminen, Salo
varajäsen Anna-Leena Yli-Jama, Salo

Varapuheenjohtaja Mikael Hellbom, Kemiönsaari
varajäsen Hannu Riipinen, Paimio

Risto Kitula, Salo
varajäsen Jani Mussaari, Salo

Ritva Koisti, Salo
varajäsen Kristiina Uotila-Mäkinen, Salo

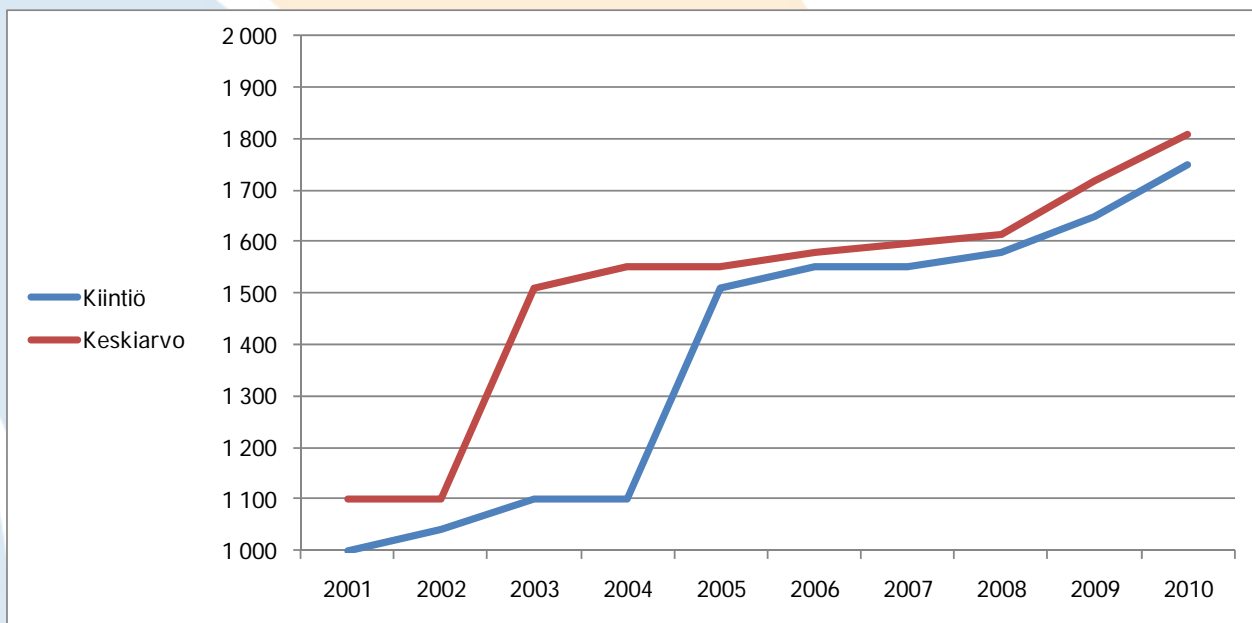
Valtuusto valitsi tarkastuslautakunnan esityksestä toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten kuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi Oy Auditor Ab:n. Vastuutilintarkastajana toimii JHTT Hannu Laurila.

1.3. Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2010 aikana yksi merkittävimmistä muutoksista toiminnassa oli perustutkintoihin osoitettujen opiskelijapaikkojen kasvu. Talousarviota 2010 laadittaessa valtionosuuden laskentaperusteena käytettiin opetusministeriön 8.12.2009 vahvistamaa 1 695 opiskelijan kiintiötä. Vuoden 2010 aikana perustutkintojen opiskelijapaikkojen määrää korotettiin kahteen kertaan yhteensä 75 opiskelijapaikalla, joista 55 osoitettiin erityisesti nuorten ammatilliseen peruskoulutukseen. Loput 20 paikkaa jaettiin tasan aikuisopiston ja ammattiopiston kesken.

Saadut lisäpaikat vaikuttivat myös positiivisesti kuntayhtymän talouteen lisäämällä valtionosuuksia. Vuoden 2010 lopullisessa rahoituspäätöksessä opetusministeriö päätti, että kuntayhtymän vuoden 2010 valtionosuuden perustana käytetään poikkeuksellisesti vuoden 2011 kiintiötä eli 1770 perustutkintojen opiskelijapaikkaa eikä vuodelle 2010 vahvistettua kiintiötä 1695. Tämän perusteella ennakkona saatua valtionosuutta korjattiin perustutkintotavoitteeseen koulutukseen 0,7 milj. eurolla. Kuntayhtymän valtionosuuden nettolisäys oli n. 0,5 milj. euroa, koska oppisopimuskoulutuksen ennakkoon saamaa valtionosuutta jouduttiin palauttamaan talousarvioon verrattuna 0,2 milj. euroa. Oppisopimuksen ennakon palauttaminen johtui oppisopimusten ennakoitua alhaisemmasta toteutumisesta. Taloudellinen taantuma heijastui suoraan oppisopimuskoulutuksella toteutettavan koulutuksen määrään. Salon seudun pääseminen äkillisen rakennemuutoksen alueeksi johti normaalia suuremman työvoimapolitiittisen koulutuksen määrärahan kohdentamiseen alueellemme, joka lisäsi huomattavasti aikuisopiston opiskelijamäärää ja oli merkittävin yksittäinen aikuisopiston toimintatuottoja lisännyt tekijä. Talousarvioon nähden aikuisopiston toimintatuottojen määrä ylittyi 0,9 milj. eurolla.

Opiskelijakiintiön nousun ohella oppilaitokset onnistuivat erinomaisesti opiskelijahankinnassa. Perustutkintopaikoilla opiskeli vuoden aikana keskimäärin 1807 opiskelijaa, kiintiön ollessa 1695. Kuntayhtymän opiskelijakiintiön ja keskimääräisen opiskelijamäärän kehittyminen vuosina 2001 – 2010 näkyy kuviosta 1.

KUVIO 1. Kuntayhtymän ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijakiintiö ja keskimääräinen opiskelijamäärä vuosina 2001 – 2010.

Kokonaisuutena kuntayhtymän toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteen 1,4 milj. eurolla, eli lähes 6 %. Vastaavasti toimintakulut alittuivat lähes 0,2 milj. eurolla. Hyvä taloudellinen tulos luo erinomaisen pohjan kuntayhtymän tuleville investoinneille.

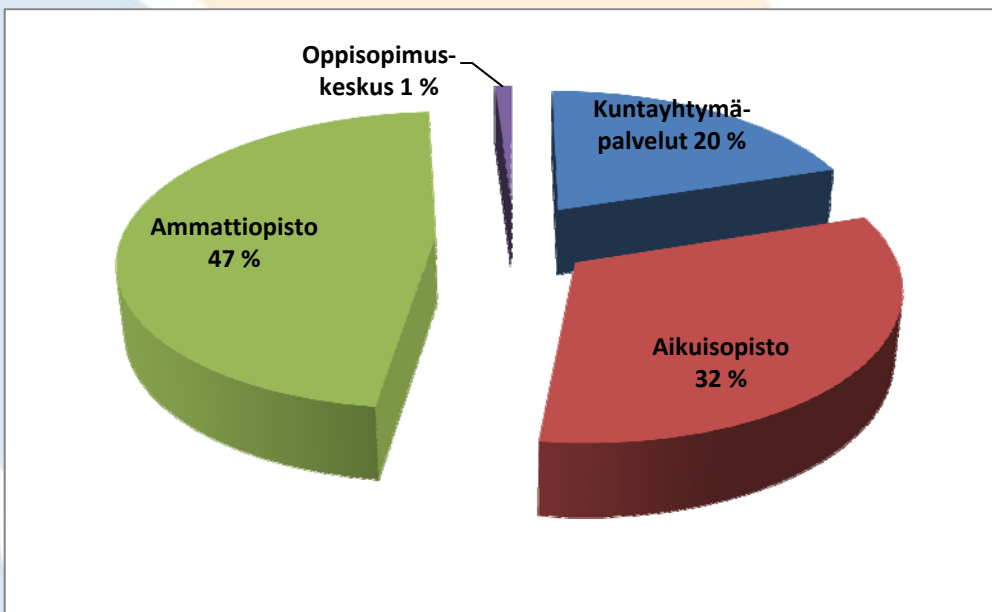
1.4. Henkilöstö

Henkilöstön kokonaismäärä 31.12.2010 oli 332 eli edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä on lisääntynyt laskentapäivänä 29 henkilöllä. Taulukosta 1 näkyy kuntayhtymän henkilöstömäärän kehitys vuosina 2006 – 2010 laskentapäivänä 31.12.

Tulosalue	2010	2009	2008	2007	2006
Kuntayhtymäpalvelut	65	61	64	56	61
Ammattiopisto	157	149	146	145	140
Aikuisopisto	106	89	86	78	73
Oppisopimuskeskus	4	4	4	4	3
SSKKY Yhteensä	332	303	300	283	277

TAULUKKO 1: Henkilöstön määrä tulosalueittain vuosina 2006 – 2010.

Henkilöstön osuudet tulosalueittain 31.12.2010 on esitetty kuviossa 2.

KUVIO 2. Henkilöstön osuus tulosalueittain.

Taulukossa 2 on puolestaan esitetty henkilötyövuodet tulosalueittain vuosina 2008 -2010. Suhteellisesti eniten henkilötyövuodet ovat kasvaneet aikuisopistossa n. 12 %.

TAULUKKO 2: Henkilötyövuodet tulosalueittain vuosina 2008 - 2010

Henkilötyövuodet tulosalueittain	2010	2009	2008
Hallinto ja kuntayhtymäpalvelut	59	58	58
Ammattiopisto	144	141	132
Aikuisopisto	92	82	78
Oppisopimuskeskus	4	4	4
SSKKY yhteensä	299	285	272

Palvelussuhteissa määräaikaisten palvelussuhteiden osuus on lisääntynyt vuoden 2009 17,2 prosentista 24 prosenttiin koko kuntayhtymässä. Alla on esitetty yhteenveto palvelussuhteiden laadusta vuonna 2010:

Palvelussuhteet	toistaiseksi voimassa olevia	määräaikaaisia	kokoaikaisia	osa-aikaisia	sivuvirkoja
AMO	126	31	141	16	0
AKO	67	39	92	12	2
Ky-palvelut ja OK	58	11	64	5	0
Yhteensä	251	81	297	33	2

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 12,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen verrattuna oli 1,0 milj. euroa eli 8 prosenttia.

Kuntayhtymässä on laadittu erillinen henkilöstöraportti.

1.5. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kuntayhtymän taloudellinen tilanne on hyvä ja sen arvioidaan pysyvän vakaana lähitulevaisuudessakin. Kustannusrakenteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoteen 2009 verrattuna – myös tulevaisuuden osalta kustannusten kehittyminen vaikuttaa helposti ennakoitavalta. Yhdeksi merkittäväksi ja ilmeisen pysyväksi epävarmuustekijäksi on noussut globaalin talouden nopeat muutokset, jotka luonnollisesti heijastuvat niin valtion- kuin kuntatalouteenkin. Epävarmuuden jatkuessa myös valtion taloudelliset mahdollisuudet panostaa ammatilliseen koulutukseen voivat vaikeutua, mikä saattaa näkyä kuntayhtymän taloudessa valtionosuuksien leikkauksena. Myös käynnissä olevat keskustelut ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamiseksi ja järjestäjaverkon kokoamiseksi voivat johtaa kuntayhtymän kannalta ei-toivottuihin tuloksiin.

Salon hyväksyttiin syyskuussa 2009 äkilliseksi rakennemuutosalueeksi vuoden 2011 loppuun asti. Rakennemuutos status on ohjannut työvoimapolitiittisen koulutuksen määrärahoja normaalia enemmän juuri Salon seudulle. Tilanne tulee kuitenkin normalisoitumaan vuoden 2011 jälkeen.

Kuntayhtymän sisäisistä riskeistä suurimmat liittyvät kiinteistöihin. Kuntayhtymän kiinteistöjen pitkän tähtäimen suunnitelma on saatu valmiiksi ja sen toteuttaminen on aloitettu. Vuosille 2011 – 2017 ajoittuvat saneeraus- ja uudisrakennusinvestoinnit tulevat olemaan merkittävä taloudellinen panostus, joka tulee näkymään kuntayhtymän taloudellisen tuloksen heikkenemisenä sekä lainanoton lisääntymisenä. Investointien jälkeen kaikkien koulutusalojen tilat ja oppimisympäristöt on saatu muokattua vastaamaan nykyisiä ja lähitulevaisuuden koulutustarpeita.

Riskien hallinnassa on vuoden 2010 aikana keskitytty tiloja koskevien turvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Kuntayhtymän strategian mukaisesti vuoden 2011 aikana tullaan toteuttamaan laajamittainen riskikartoitus, jonka perusteella laaditaan riskisuunnitelma.

2. SELONTEKO KUNTAYHTYMÄN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kuntayhtymän johdon vastuulla on huolehtia siitä, että kuntayhtymässä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Hallituksen ja viranhaltijoiden ratkaisu-vallasta säädetään hallintosäännössä. Hallintosäännön 3 §:n mukaan kuntayhtymän hallitus vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Kuntayhtymän johtaja vastaa kuntayhtymän strategisesta johtamisesta ja kokonaisuuden kehittämisestä sekä tulostavoitteiden toteutumisesta (hallintosääntö § 4). Hallintosäännön 29 §:n mukaan hallitus päättää kuntayhtymän riskienhallintaa koskevista periaatteista. Kuntayhtymän johtaja vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta. Ulkoista arviointia varten kuntayhtymässä on kuntalain 71 §:n mukainen tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään lisäksi tarkastussäännössä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa arvioitiin esimiehille suunnatun kyselyn avulla, joka on toteutettu myös vuosina 2008 ja 2009. Kyselyssä sisäistä valvontaa tarkastellaan viidestä eri näkökulmasta:

1. Johtamistapa ja valvontakulttuuri
2. Riskienhallinta
3. Valvontatoimenpiteet
4. Raportointi ja tiedonvälitys
5. Seuranta

Kyselyn vastausasteikko oli 1- 4. Kysymysten lisäksi vastaajia pyydettiin kertomaan, millä tavoin kysymyksissä esitetyjä väittämiä todennetaan. Kysely kohdistettiin yhteensä 39 esimiesasemassa toimivalle työntekijälle. Uutena ryhmänä kysely lähetettiin myös aikuisopiston tiiminvetäjille, joita on yhteensä seitsemän. Vastausprosentti oli 39. Vastauksia saatiin yhteensä 15, jotka jakaantuvat tulosalueille seuraavasti:

Aikuisopisto / Oppisopimuskeskus	4
Ammattiopisto	3
Kuntayhtymäpalvelut	6
Ei ilmoittanut tulosaluetta	2

Kyselyn perusteella kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääsääntöisesti hyvä tai tyydyttävä. Yleisarvosana eri näkökulmien välillä vaihteli 2,2 – 2,9. Puutteellisin näkökulma vastausten mukaan on edelleen riskien hallinta. Kuntayhtymän strategiassa ennakoinnin painopistealueen yhtenä strategisena päämääränä on riskienhallinta ISO31000 standardin mukaisesti. Tämän päämäärän saavuttamiseksi vuoden 2011 yhtenä tavoitteena laatuosastrategiassa on riskianalyysin tekeminen.

Parhaiten kuntayhtymässä on järjestetty johtamistapa ja valvontakulttuuri, jossa kehittämiskohteena on organisaation rakenteen ja toiminnanohjaus –osiossa henkilöstön osaamiskartoitukset, joihin ei ole kuntayhtymässä yhtenäistä välinettä. Henkilöstöosastrategiassa on vuodelle 2011 asetettu tavoite, että osaamiskartoitusväline on pilotoitu ja käytössä sovitulla koulutusaloilla.

Valvontatoimenpiteet koettiin vastaajien keskuudessa hyväksi. Kehittämisaikana tässä näkökulmassa on sopimusten hallinta ja seuranta, joka kuuluu yhtenä osa-alueena kuntayhtymän asianhallintajärjestelmän kehittämishankkeeseen.

Raportointi ja tiedonvälitys - etenkin tiedonkulku organisaatiossa poikittain (tulosalueiden välillä) sekä organisaatiosta alhaalta ylöspäin koettiin haasteelliseksi, joten kuntayhtymässä on aloitettu vuoden 2011 alussa johtoryhmän ja eri koulutusalojen/tukipalveluiden väliset keskustelutilaisuudet. Näissä tilaisuuksissa sekä aikuisopiston että ammattiopiston edustajat kyseiseltä koulutusaloilta/tukipalveluiden edustajat esittävät alueensa kuulumiset ja ajatukset toiminnan kehittämiseksi keskustelun pohjaksi johto-ryhmän kanssa. Tiedonvälityksen parantamiseksi yhtenäisen perehdyttämisen prosessin käyttöönotto on asetettu henkilöstöosastrategiassa yhdeksi tavoitteeksi vuodelle 2011.

Seurannassa haasteellisimmaksi koettiin toimintayksikön itsearviointi –kokonaisuus ja siinä toiminnan arviointi systemaattisesti ja jatkuvasti. Kuntayhtymän strategiassa vastuullisuuden painopistealueessa yhtenä strategisena päämääränä on, että toimintaa ohjaa ISO9001 sertifioitu laatujohtajajärjestelmä. Lisäksi laatujohtajajärjestelmän tulee täyttää CAF:n vaatimukset. Toiminnan itsearviointi kuuluu yhtenä osana laatujohtajajärjestelmään. Laatuosastrategiassa vuodelle 2011 on asetettu tavoitteeksi laatujohtajajärjestelmän dokumentointi.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma kuvaa, miten tilikauden tuotot ovat riittäneet kattamaan toiminnan tuottamisesta aiheutuneet kulut. Tuloslaskelmaan otetaan ainoastaan ulkoiset tulot ja menot. Tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla osoitetaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja toiminta- ja vuosikatteesta laskettuja tunnuslukuja.

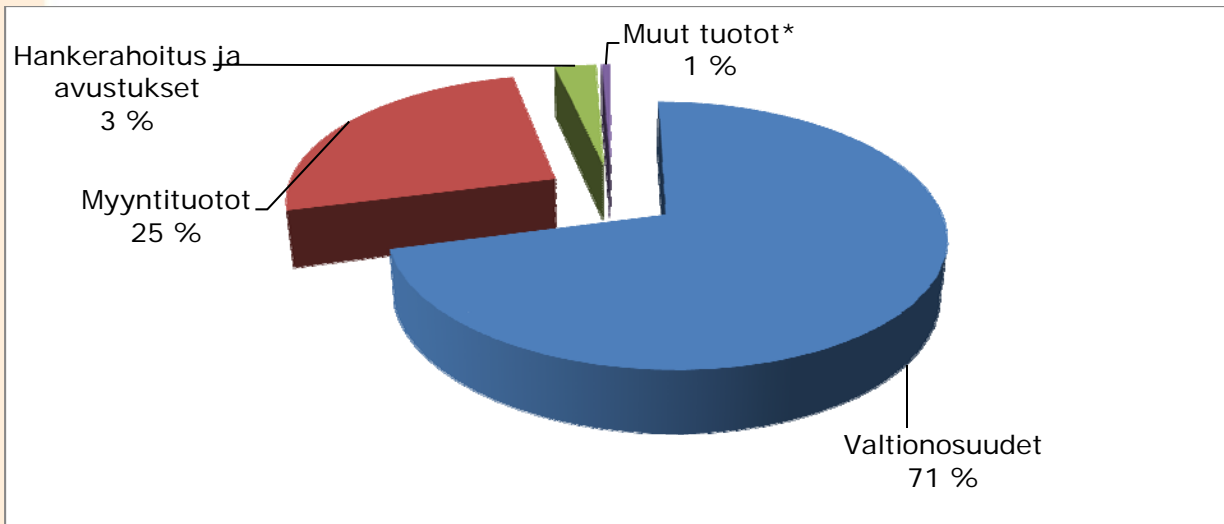
Taulukosta 3 näkyy, että kuntayhtymän tilikauden tulos on tilinpäätöserien jälkeen ylijäämäinen 0,2 milj. euroa.

	TP 2010	TP 2009
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
Toimintatuotot	26 360	24 032
Toimintakulut	-23 418	-21 471
Toimintakate	2 942	2 561
Rahoitustuotot ja -kulut	26	42
Korkotuotot	25	35
Muut rahoitustuotot	8	19
Korkokulut	-4	-12
Muut rahoituskulut	-3	0
Vuosikate	2 968	2 603
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 268	-1 205
Tilikauden tulos	1 700	1 398
Tilinpäätössiirrot	-1 480	-1 218
Tilikauden ylijäämä	220	180
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	112,6 %	111,9 %
Vuosikate/poistot, %	234,1 %	216,0 %

TAULUKKO 3. Kuntayhtymän tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.

Toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuottojen kokonaismäärä oli tilikaudella 2010 yhteensä 26 milj. euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen verrattuna oli 2,3 milj. euroa eli 10 prosenttia. Kasvuun vaikuttivat etenkin valtionosuuden ja työvoimapolitiittisen koulutuksen myynnin volyymin nousu. Kuntayhtymän toimintatuottojen rakenteessa viime vuoden tilinpäätökseen verrattuna valtionosuusrahoituksen osuus pieneni 7 prosenttiyksikköä ja myyntituottojen osuus puolestaan kasvoi 6 prosenttiyksikköä. Valtionosuusrahoituksen osuuden pienenemisen yhtenä selittäjänä tekijänä on oppisopimuskoulutuksen osuuden aleneminen johtuen yleisestä taloudellisesta tilanteesta. Toimintatuottojen rakenne on esitetty kuviossa 4.

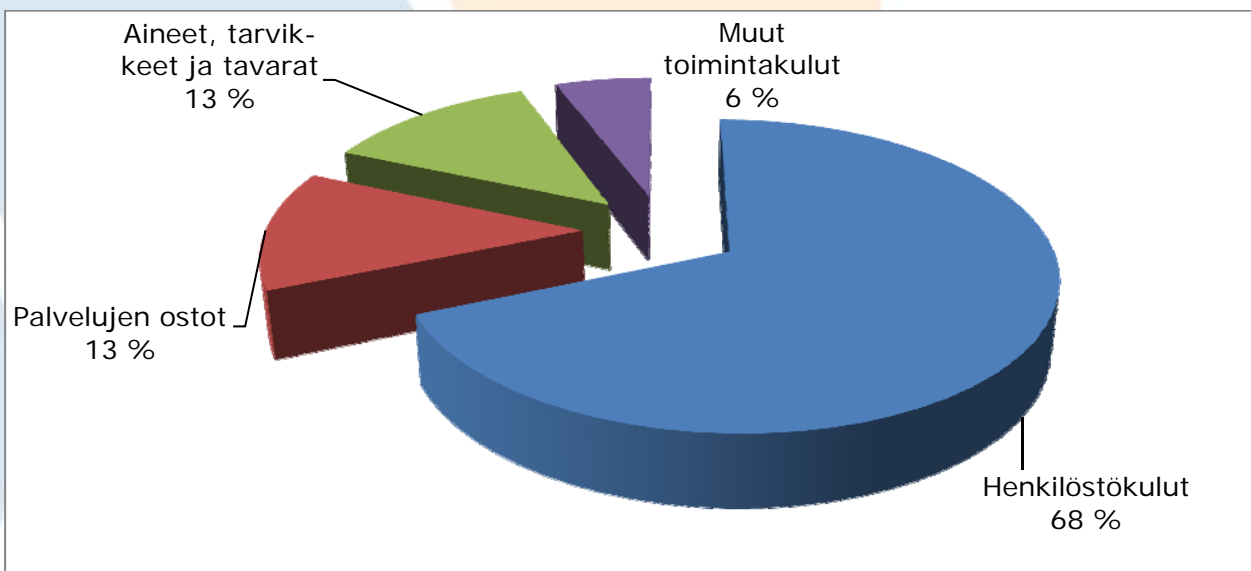

KUVIO 4. Toimintatuotot tilinpäätös 2010.

Toimintakulut

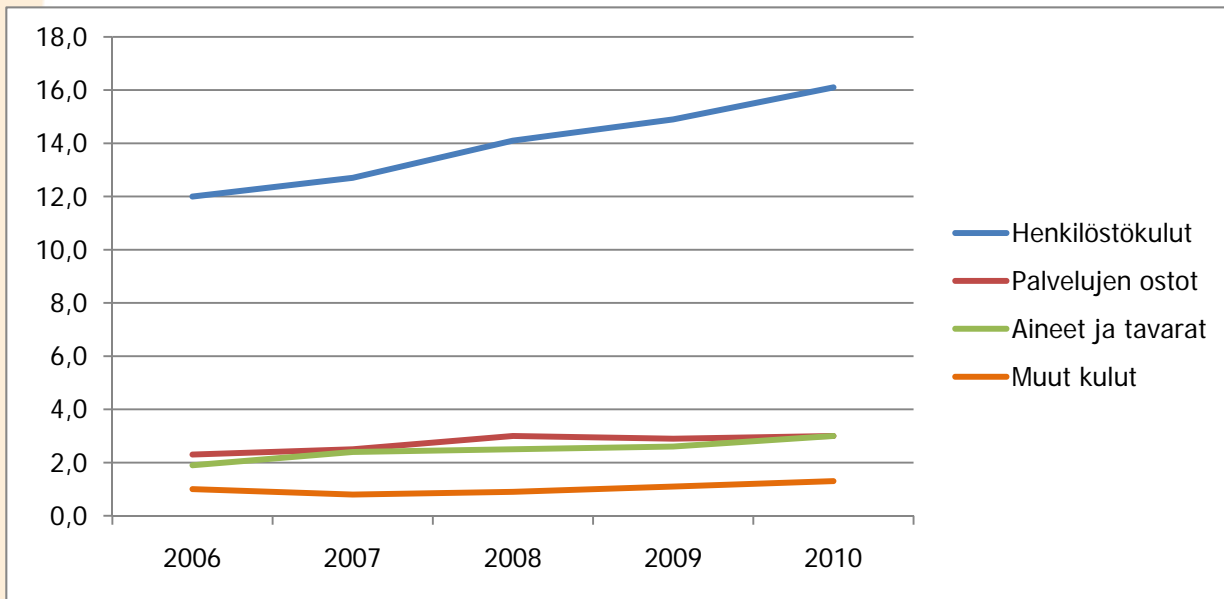
Toimintakulut olivat tilikaudella 2010 yhteensä 23 milj. euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen verrattuna oli 2 milj. euroa eli 9 prosenttia. Toimintakuluista suhteellisesti eniten kasvoivat muut toimintakulut 19 prosenttia (0,2 milj. euroa). Euromääräisesti eniten nousivat henkilöstökulut 1,2 milj. euroa (8 prosenttia). Muiden toimintakulujen kasvuun edelliseen tilinpäätökseen verrattuna vaikutti mm. rakennusten ja huoneistojen vuokrien nousu kuntayhtymän tilatarpeen kasvusta johtuen. Henkilöstökulujen kasvua selittää lisääntyneestä koulutusvolyymistä aiheutunut kouluttajakapasiteetin tarve.

Alla olevassa kuviossa 5 on esitetty toimintakulujen rakenne, joka ei ole muuttunut olennaisesti edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

KUVIO 5. Kuntayhtymän toimintakulujen rakenne tilinpäätöksessä 2010.

Toimintakulujen kehitys vuosina 2006 – 2010 näkyy kuviosta 6.

KUVIO 6. Kuntayhtymän toimintakulujen kehitys tilikausina 2006 – 2010

Toimintakate ja vuosikate

Kuntayhtymän toimintakate oli 2,9 milj. euroa positiivinen. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta todetaan, että kuntayhtymän, jolla ei ole verorahoitusta, toimintakatteen tulee olla positiivinen. Tämän asetetun vaatimuksen SSKKYn toimintakate täytti. Verrattaessa toimintakatetta edelliseen tilikauteen, toimintakate nousi 15 prosentilla. Toimintatuottojen suhteellinen osuus toimintakuluista oli kuntayhtymässä hyvä ollen 112,2 prosenttia. Suotuisaan kehitykseen on vaikuttanut erityisesti valtionosuuden kasvu oppilaspaiikkojen lisääntymisen vuoksi, työvoimapolitiittisen koulutuksen myynnin kasvu, johon on vaikuttanut Salon seudun äkillisen rakennemuutoksen status, sekä tulosalueiden tiukka toimintakulujen kuri.

Kuntayhtymän vuosikate kasvoi yhteensä 14 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna. Vuosikate on keskeinen kateluku, kun arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Kuntayhtymän tulorahoitus oli ylijäämäinen, sillä vuosikate kattoi siitä vähennettävät suunnitelmapoistot: vuosikate ylitti suunnitelmapoistot 1,7 milj. eurolla. Perusoletuksena on, että kunnan/kuntayhtymän tulorahoitus on riittävä, kun vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Myös vuosikatteen ja poistojen vertailun perusteella laskettava tunnusluku on erinomainen ollen 234 prosenttia. Tässä tunnusluvussa vähimmäistasona pidetään 100 prosenttia.

Tilikauden tulos

Kuntayhtymän tilikauden tulos ennen tilinpäätöseriä oli 1,7 milj. euroa ollen 0,3 milj. euroa suurempi kuin edellisenä tilikautena. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävien poistoero- ja tuloksenkäsitteilyerien jälkeen tilikauden tulos on ylijäämäinen 0,2 milj. euroa. Poistoerokirjaukset on tehty kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti ja niiden suuruus oli 0,2 milj. euroa. Edellisten tilikausien investointivaraus purettiin yhteensä 2,2 milj. euroa ja kirjattiin taseeseen poistoeroksi.

Kuntayhtymän tuloksesta on muodostettu 1,7 milj. euron suuruinen investointivaraus kuntayhtymän kiinteistöjen saneeraushankkeisiin, joihin on taloussuunnitelmakaudella 2011 – 2013 varattu yhteensä 10,4 milj. euroa. Kiinteistöhankeiden kokonaiskustannusarvio vuosille 2011 - 2017 arvioidaan olevan yhteensä 23,9 milj. euroa. Kuntayhtymän kiinteistöjen kehittämishankkeet ovat tarkentuneet tilikaudella 2010, kun kuntayhtymän tilastrategia valmistui osana kuntayhtymän strategiaa vuosille 2010 - 2014.

3.2. Toiminnan rahoitus

Tilikauden toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä sekä rahoitustoiminnan, oman pääoman ja maksuvalmiuden nettomäärät. Näiden kahden nettomäärän erotus osoittaa kuntayhtymän rahavarojen muutoksen tilikaudella. Kuntayhtymän rahoituslaskelma ja siitä laskettavat tunnusluvut on esitetty taulukossa 4.

	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 969	2 603
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	-2
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 843	-1 411
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	0	25
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>126</u>	<u>1 215</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-170	-170
Lyhytaikaisen lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-54	91
Rahoituksen rahavirta	<u>-224</u>	<u>-79</u>
Rahavarojen muutos	-98	1 136
Rahavarat 31.12.	3 945	4 043
Rahavarat 1.1.	4 043	2 907
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	104 %	188 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	99 %	167 %
Lainanhoitokate	17	14
Kassan riittävyys, pv	55	64

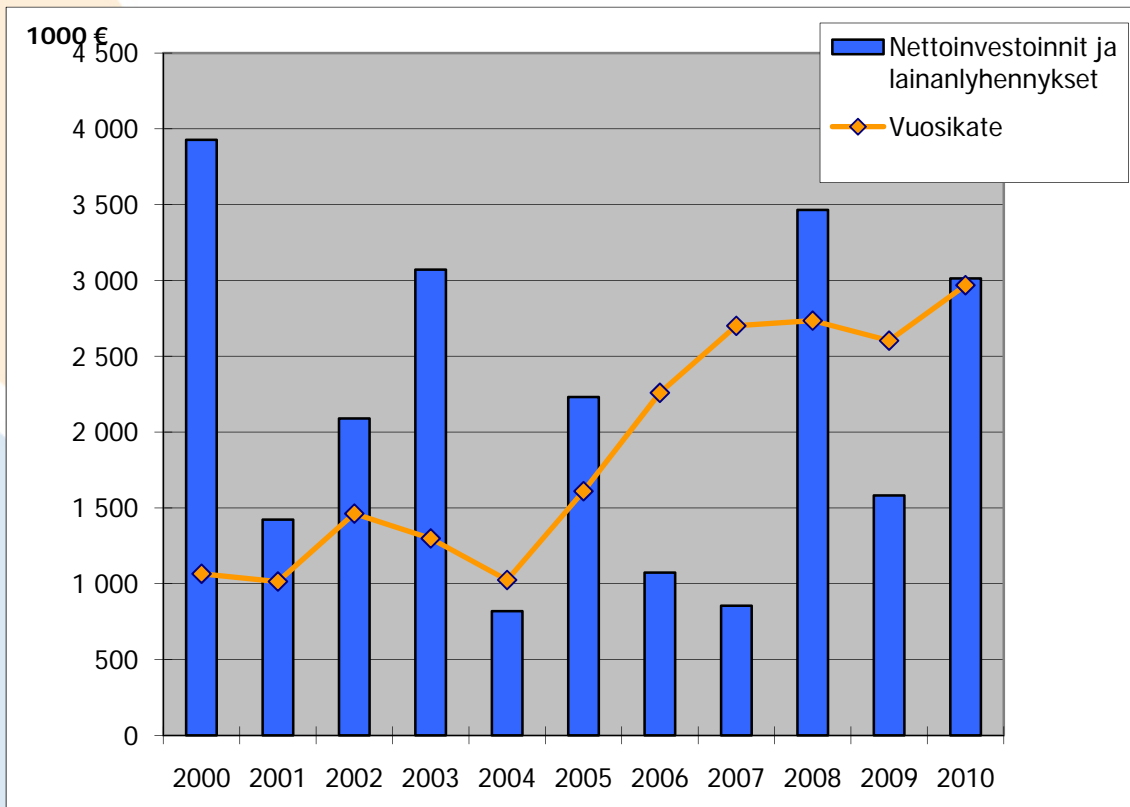
TAULUKKO 4. Kuntayhtymän rahoituslaskelma ja siitä laskettavat tunnusluvut.

Rahoituslaskelmasta nähdään, että toiminnan ja investointien rahavirta on ollut kuntayhtymässä positiivinen. Rahoituksen rahavirta on puolestaan negatiivinen. Koska toiminnan ja investointien rahavirta on pienempi kuin rahoituksen rahavirta, kuntayhtymän rahavarat ovat pienentyneet yhteensä 0,1 milj. eurolla. Tulorahoitus ei ole riittänyt kokonaisuudessaan toiminnan ja investointien kattamiseen sekä lainanlyhennysten hoitamiseen, vaan siihen on käytetty myös kassavaroja.

Investointien tulorahoitus – tunnusluku osoittaa, että tulorahoituksella pystyttiin kattamaan kokonaisuudessaan investointien omahankintameno. Pääomamenojen tulorahoitus – tunnusluku kertoo vuosikatteen prosenttiosuuden kuntayhtymän investointien omahankintamenojen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä. Lainanlyhennyksillä

tarkoitetaan rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä. Lainanhoitokate puolestaan osoittaa, että kuntayhtymä on pystynyt hoitamaan lainanlyhennykset tulorahoituksella. Lainanhoitokate on vaihdellut vuosina 2006-2010 välillä 12 - 17. Myös maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku eli kassan riittävyys on pysynyt hyvällä tasolla, vaikka tunnusluku pieneni yhdeksällä päivällä edelliseen tilikauteen verrattuna.

Kuviosta 7 voidaan todeta, että kuntayhtymän vuosikate ei täysin riittänyt nettoinvestointien ja lainanlyhennysten kattamiseen tilikaudella 2009. Vaje (44 000 euroa) katettiin, kuten edellä on todettu, kassavaroista.

KUVIO 7. Vuosikatteen riittävyys nettoinvestointeihin ja lainanlyhennyksiin vuosina 2000–2009.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kuntayhtymän rahoitusrakennetta kuvaa tase ja siitä laskettavat tunnusluvut, jotka kuvaavat omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta sekä velkaisuutta. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset käyvät ilmi edellä esitetystä rahoituslaskelmasta. Taulukossa 5 on esitetty kuntayhtymän tase ja tunnusluvut tilikaudelta 2010 ja edelliseltä tilikaudelta 2009.

VASTAAVAA	2010	2009	VASTATTAVAA	2010	2009
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 454	18 880	OMA PÄÄOMA	15 330	15 110
Aineettomat hyödykkeet	595	96	Peruspääoma	9 476	9 476
Tietokoneohjelmistot	12	8	Edellisten kausien ylijäämä	5 634	5 454
Muut pitkävaikutteiset menot	583	88	Tilikauden ylijäämä	220	180
Aineelliset hyödykkeet	19 857	18 782	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	8 629	7 148
Maa- ja vesialueet	1 373	1 373	Poistoero	6 837	4 832
Rakennukset	16 835	15 914	Vapaaehtoiset varaukset	1 792	2 316
Kiinteät rakenteet	30	36			
Koneet ja kalusto	1 461	1 219	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	158	240	Lahjoitusrahastojen pääomat	67	66
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA	4 037	3 305
Osakkeet ja osuudet	2	2	Pitkäaikainen		
			Lainat julkisyhteisöiltä	13	183
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Lyhytaikainen		
Lahjoitusrah. erityiskatteet	67	66	Lainat julkisyhteisöiltä	170	170
			Saadut ennakot	451	294
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 542	6 683	Ostovelat	1 074	946
Vaihto-omaisuus			Muut velat	331	318
Aineet ja tarvikkeet	47	45	Siirtovelat	1 998	1 394
Saamiset				<u>4 024</u>	<u>3 122</u>
Pitkäaikaiset saamiset					
Valtionosuudet	224	303			
Lyhytaikaiset saamiset	3 326	2 292			
Myyntisaamiset	1 667	1 334			
Muut saamiset	321	153			
Siirtosaamiset	1 338	805			
Rahat ja pankkisaamiset	3 945	4 043			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 063	25 629	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 063	25 629
TASEEN TUNNUSLUVUT:					
Omavaraisuusaste, %	87	88			
Suhteell. velkaantuneisuus, %	14	13			
Kertynyt ylijäämä 1000 €	5 854	5 634			
Lainakanta 1000 €	13	183			

TAULUKKO 5: Kuntayhtymän tase ja siitä laskettavat tunnusluvut.

Tase sisältää kuntayhtymän omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Erät eivät sisällä eri tulosalueiden välisiä sisäisiä eriä. Taseen loppusumma oli 28 milj. euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen verrattuna oli 2,4 milj. euroa. Taseen vastaavaa puolella merkittävin erä on edelleen aineelliset hyödykkeet, joka sisältää mm. kiinteistöt sekä koneet ja kaluston. Vastattavaa puolella suurimman ryhmän puolestaan muodostaa oma pääoma.

Kuntayhtymän omavaraisuusaste on pysynyt edelleen hyvänä. Tunnusluku mittaa kuntayhtymän vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Kuntataloudessa yleisesti omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Kuntayhtymän omavaraisuusaste tilikaudella 2010 oli 87 % pysyen edellisen tilikauden tasolla.

Suhteellisen velkaantuneisuuden, % -tunnusluvun arvo noudattelee edellisen tilikauden tasoa. Tunnusluvun mukaan kuntayhtymän käyttötuloista tarvittaisiin 14 % vieraan pääoman takaisinmaksuun. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kuntayhtymä pystyy selviytymään velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

5. KOKONAISTULOT JA – MENOT

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja – menokäsitteet kattavat varsinaisen toiminnan ja investointien tuotot ja kulut sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Lyhytaikaisten lainojen ja oman pääoman muutokset esitetään kuitenkin kumpikin nettoeränä joko menona tai tulona. Taulukossa 6 on esitetty kuntayhtymän tilikauden 2010 kokonaistulot ja – menot.

TULOT 2010	1 000 €	%	MENOT 2010	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	26 360	99,9	Toimintakulut	23 418	88,6
Korkotuotot	25	0,1	Korkokulut	4	0,0
Muut rahoitustuotot	8	0,0	Muut rahoituskulut	3	0,0
			Investoinnit		
			Käyttöomaisuusinvestoinnit, netto	2 843	10,8
			Rahoitustoiminta		
			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	170	0,6
Kokonaistulot yhteensä	26 393	100,0	Kokonaismenot yhteensä	26 438	100,0

TAULUKKO 6: Kuntayhtymän kokonaistulot ja – menot.

Kuntayhtymän kokonaismenot ylittivät kokonaistulot 45 000 eurolla.

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 70 §:n mukaan hallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja eli tilinpäätössiirtoja. Kuntayhtymän tulos tilikaudella 2010 on yhteensä 1 700 419,63 euroa. Hallitus on päättänyt esittää valtuuston hyväksyttäväksi sitovien määrärahojen poikkeamat esityksen mukaisina sekä tilikauden tuloksen 1 700 419,63 euron käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloksesta tehdään 1 700 419,63 euron suuruinen investointivaraus kuntayhtymän taloussuunnitelmassa 2011 - 2013 olevia kiinteistöhankeita varten
2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 220 174,77 euroa
3. Puretaan investointivaroja 2 225 204,82 euroa
4. Kirjataan 220 174,77 euron ylijäämä taseeseen tilikauden ylijäämän tilille.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.1. Tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Talousarvion toteutumisvertailut – osassa esitetään, miten valtuuston asettamat sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet, jotka on esitetty kuntayhtymässä tuloskorttimuodossa. Taloudellisten tavoitteiden osalta valtuusto hyväksyi 1.6.2010 § 8 talousarviomuutosesityksen.

Kokonaisuutena kuntayhtymän toiminta ja talous on toteutunut hyvin. Toimintatulojen ennustamista on kuitenkin jo usean vuoden ajan vaikeuttanut se, ettei talousarviovuoden opiskelijakiintiöstä ole lopullista tietoa talousarviota laadittaessa. Opetusministeriö on viimeisinä neljänä vuotena tarkistanut valtionosuuspäätöksen jälkikäteen, ja esimerkiksi vuonna 2008 kuntayhtymä sai 0,4 milj. euroa lisää valtionosuutta, kun opetusministeriö käytti maksuperusteena opiskelijana olleiden keskimäärää eikä kyseiselle talousarviovuodelle vahvistettua opiskelijakiintiötä kuten normaalisti.

Tilikaudella 2010 opetusministeriö käytti lopullisessa rahoituspäätöksessään opiskelijakiintiönä vuodelle 2011 vahvistettua kiintiötä 1 770 eikä vuodelle 2010 vahvistettua kiintiötä, joka opetusministeriön kesäkuussa 2010 tekemän päätöksen mukaan oli 1750. Talousarviota 2010 laadittaessa syksyllä 2009 kiintiön oletettiin olevan 1665. Näiden syiden takia vuoden 2010 rahoituksen lopullisessa rahoituspäätöksessä kuntayhtymä sai ammatilliseen peruskoulutukseen 0,7 milj. euroa enemmän kuin mitä ennakkorahoitus oli. Toisaalta oppisopimuksen osalta ennakkoa jouduttiin palauttamaan 0,4 milj. euroa. Talousarvioon nähden palautus oli 0,2 milj. euroa. Myös aikuisopiston myyntituottojen ennakoiminen on haasteellista: mm. Salon seudun vuonna 2009 saama äkillisen rakennemuutoksen status vaikutti ennakoitua suuremmin aikuisopiston tuotto-odotuksiin, esimerkiksi työvoimapolitiittinen koulutuksen tuotto-odotukset ylittyivät 0,4 milj. eurolla talousarviomuutokseen nähden.

7.1.1. Käyttötalouden toteutuminen

Kuntayhtymän rahoitustilanne pysyi hyvänä eikä lainanottoon ollut vielä tarvetta. Jokainen tulosalue ylitti sille asetetut sitovat taloudelliset tavoitteet, joka näkyy kuntayhtymätasolla toimintatuottojen ylityksenä yhteensä 1,4 milj. eurolla talousarvioon nähden ja toimintakulujen alittumisella yhteensä 0,2 milj. eurolla.

Tulosalueiden sitovat erät valtuustoon nähden on merkitty taulukkoon 7 varjostettuna.

KÄYTTÖTALOUS	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	TAM2010	Toteutuminen	Poikkeama -alle arvion +yli arvion
Tavoitteiden toteutuminen on esitetty tuloskorteissa					
Kuntayhtymäpalvelut					
Toimintatuotot	6 263 448	113 000	6 376 448	6 447 474	71 026
Toimintakulut	5 283 548	113 000	5 396 548	5 187 061	-209 487
Toimintakate	979 900	0	979 900	1 260 413	280 513
Suunnitelmapoistot	969 900		969 900	902 204	-67 696
Ammattiopisto					
Toimintatuotot	15 176 764	439 209	15 615 973	16 289 418	673 445
Toimintakulut	15 012 815	402 758	15 415 573	15 458 921	43 348
Toimintakate	163 949	36 451	200 400	830 497	630 097
Suunnitelmapoistot	260 200		260 200	262 771	2 571
Aikuisopisto					
Toimintatuotot	6 792 132	802 858	7 594 990	8 463 852	868 862
Toimintakulut	6 715 542	762 442	7 477 984	7 704 012	226 028
Toimintakate	76 590	40 416	117 006	759 840	642 834
Suunnitelmapoistot	106 900			103 508	103 508
Oppisopimus					
Toimintatuotot	1 700 000	0	1 700 000	1 512 960	-187 040
Toimintakulut	1 650 307	0	1 650 307	1 421 375	-228 932
Toimintakate	49 693	0	49 693	91 586	41 893

TAULUKKO 7. Yhteenveto kuntayhtymän talousarviosta 2010 ja sen toteutumisesta.

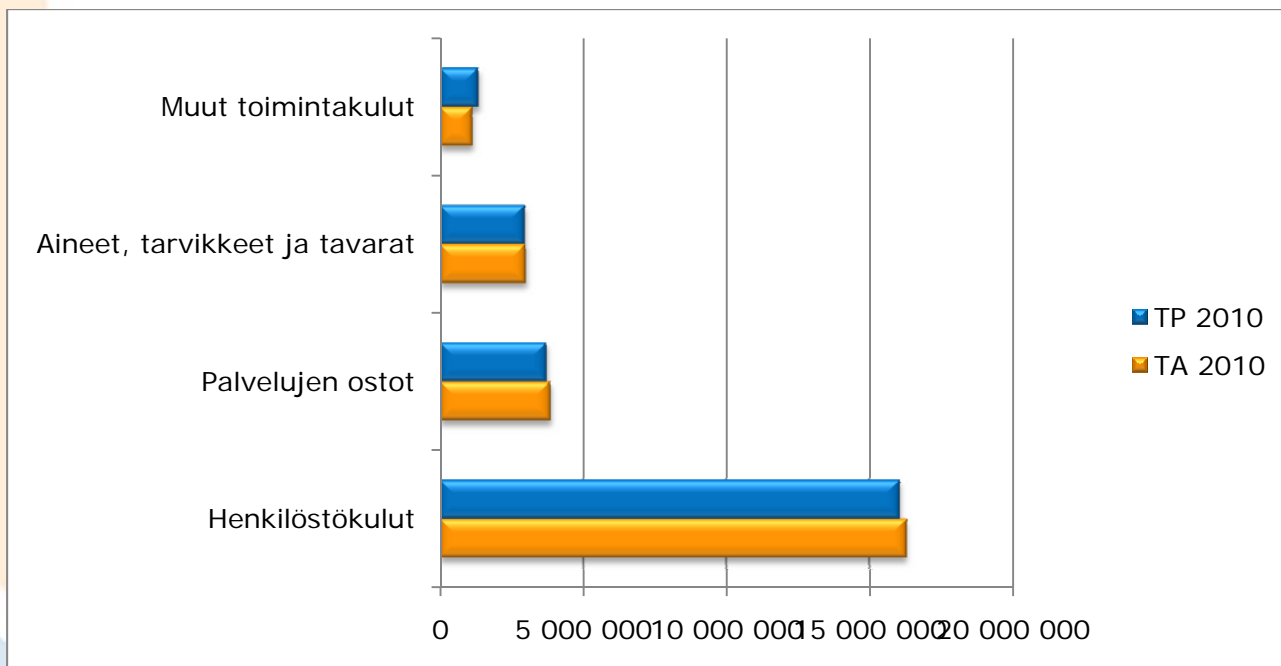
Toimintamenot (ei sisällä poistoja) ylittyivät kuntayhtymän tulosalueiden välisessä tarkastelussa aikuisopistossa 0,2 milj. eurolla talousarvioon verrattuna (ylitysprosentti 4). Suurimmat selittävät tekijät aikuisopiston toimintamenojen ylitykseen olivat henkilöstökulut (ylitysprosentti 4) ja palvelujen ostot (ylitysprosentti 13). Ylitykset johtuivat aikuisopiston myyntivolyymin ennakoitua suuremmasta kasvusta. Talousarviovuonna toimintamenoihin varatut määrärahat alittuivat kuntayhtymäpalveluilla (0,2 milj. euroa) ja oppisopimuskeskuksella (0,2 milj. euroa). Kuntayhtymäpalveluiden toimintameno määrärahojen alitukseen vaikuttivat eniten palvelujen ostoihin varattujen määrärahojen alittuminen yhteensä 0,2 milj. eurolla. Oppisopimuskeskuksen toimintamenoihin varattujen määrärahojen alittuminen johtui koulutuspalvelujen ostojen toteutumisesta 0,2 milj. euroa pienempänä. Tähän vaikutti se, että oppisopimuksia toteutui ennakoitua vähemmän, joka näkyi myös oppisopimuskeskuksen tuotto-odotusten alittumisena.

Muilla tulosalueilla tuotto-odotukset ylittyivät. Ammattiopistossa tuloarvion ylittyminen johtui pitkälti joulukuussa 2010 opetusministeriön lopullisen rahoituspäätöksen perusteella maksetusta valtionosuudesta, joka oli 0,6 milj. euroa suurempi kuin mitä oli arvioitu talousarvioon. Aikuisopistossa toimintatuotot ylittyivät 0,9 milj. eurolla. Oppisopimuskeskuksen osalta opetusministeriölle jouduttiin palauttamaan talousarvioon nähden 0,2 milj. euroa liikaa maksettua ennakkoa.

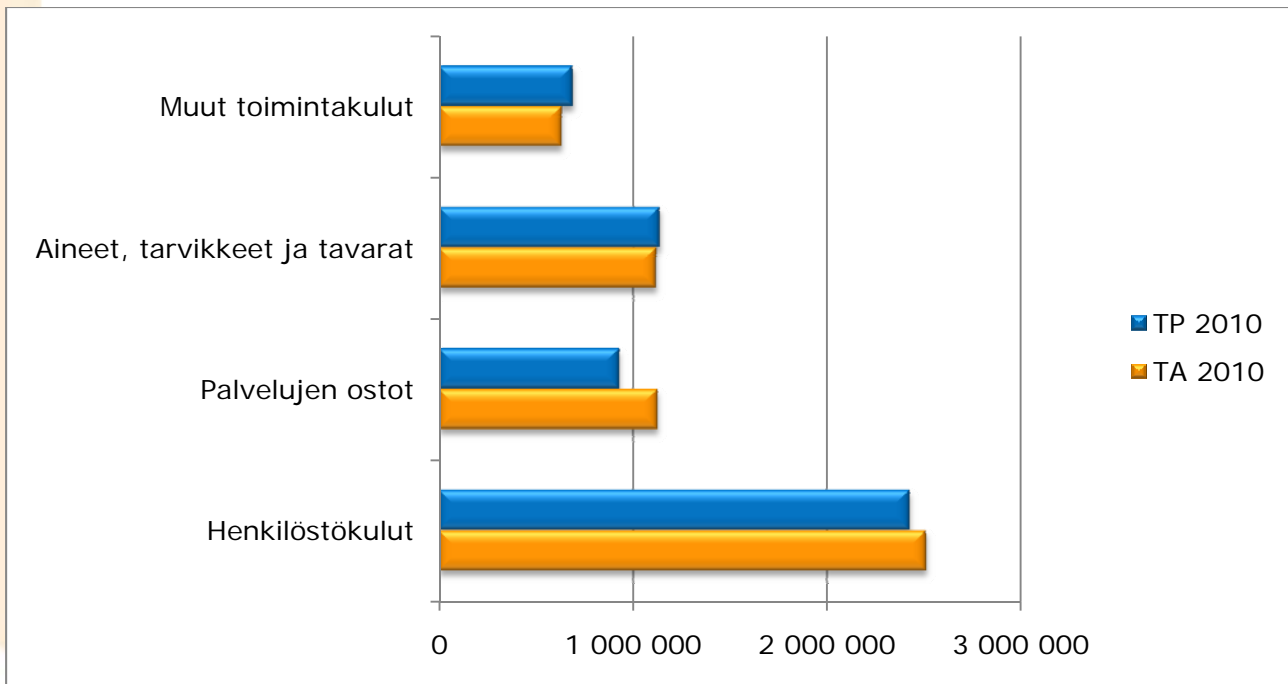
Henkilöstökulut alittuivat kuntayhtymätasolla 0,2 milj. euroa. Tulosalueita tarkasteltaessa henkilöstökulut alittuivat ammattiopistossa 0,3 milj. euroa ja kuntayhtymäpalveluissa 0,1 milj. euroa. Aikuisopistossa henkilöstökulut ylittyivät 0,2 milj. eurolla. Toisaalta aikuisopiston toimintatuotot yhteensä ylittyivät 0,9 milj. eurolla. Oppisopimuskeskuksessa henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisina.

Alla olevissa kuvioissa on esitetty SSKKYn sekä tulosalueiden toimintakulujen toteutuminen talousarvioon verrattuna.

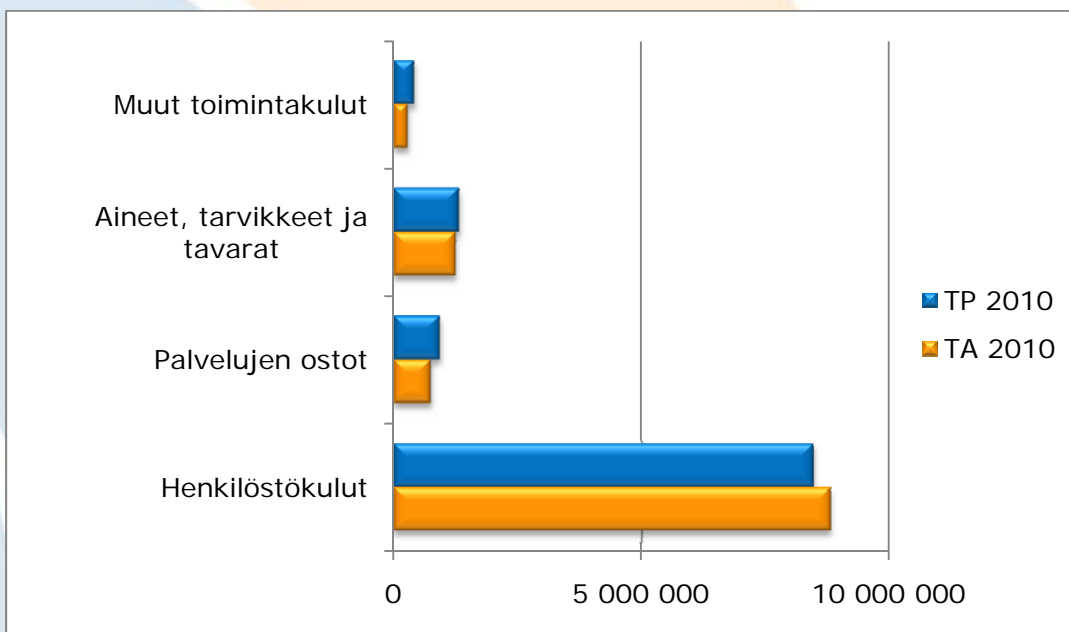
SSKKY

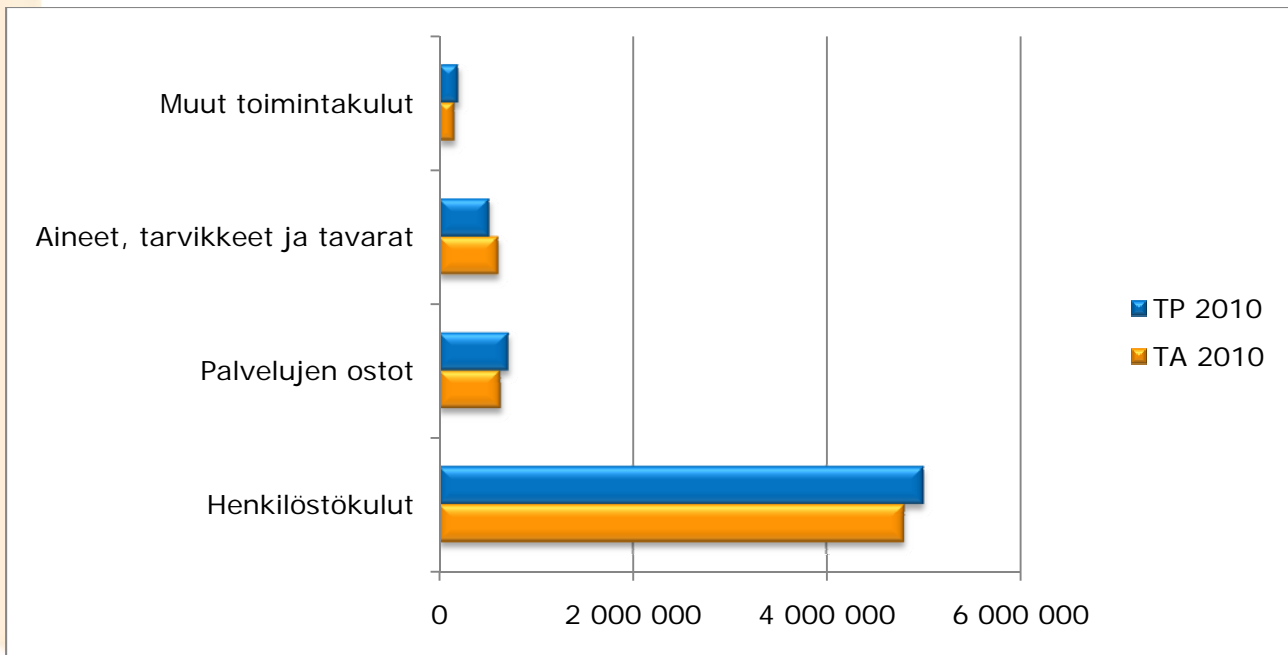
Kuntayhtymäpalvelut

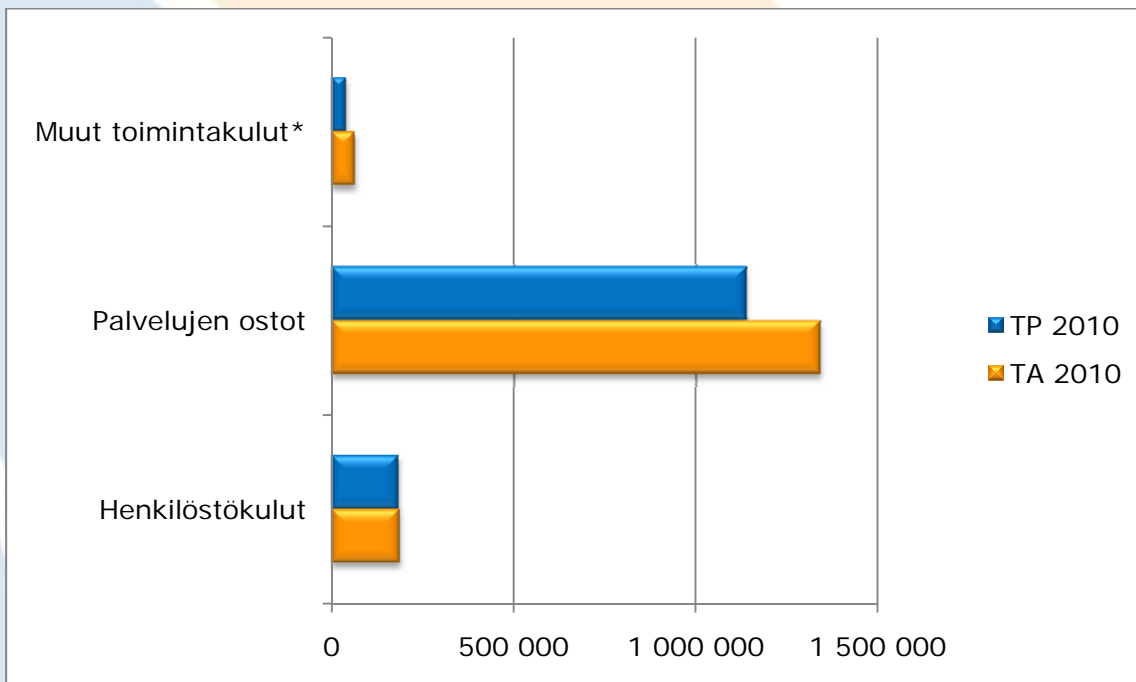
Ammattiopisto

Aikuisopisto

Oppisopimuskeskus

7.1.1.1. Tulokortit

Tulokorttien kriittiset menestystekijät on johdettu kuntayhtymän strategiasta. Kuntayhtymän visiona 2010 on, että Salon seudun koulutuskuntayhtymä on Varsinais-Suomen vetovoimaisin ja tuloksellisin ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja alueensa vastuullinen vaikuttaja.

Lähtökohtana kriittisille menestystekijöille on seuraava jaottelu:

1. ASIAKKUUDEN HALLINTA

- 1.1. Ammatillisen osaamisen edistäminen ja tukeminen
- 1.2. Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani, palveluiden tuottaja ja opiskelupaikka

2. TALOUS

- 2.1. Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit

3. OSAAMINEN JA UUDISTUMINEN

- 3.1. Osaava henkilöstö
- 3.2. Tyytyväinen ja työkykyinen henkilöstö

4. PROSESSIT JA RAKENTEET

- 4.1. Tuotetut palvelut vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita
- 4.2. Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista

Tulokortteihin on vastattu esitetyn jaottelun mukaisesti.

Kuntayhtymän käyttötalouden toimintatuotot ja toimintakulut sekä toimintakate on esitetty alla olevassa taulukossa. Toimintakatetavoitteen ylittyminen johtuu toimintatuottojen toteutumisesta ennakoitua paremmin sekä toimintakulujen alittumisesta. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen näkyy kuntayhtymän tulokortista.

	Talousarvio 2010	Muutos € 2010	Talousarvio 2010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010
Toimintatuotot	24 407 646	1 242 067	25 649 713	26 360 256	710 543
Toimintakulut	-23 137 515	-1 165 198	-24 302 713	-23 417 920	884 793
Toimintakate	1 270 131	76 869	1 347 000	2 942 336	1 595 336

SALON SEUDUN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ, TULOSKORTTI

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/mittari	Tavoitearvo 2010	Toteutunut 2010
1	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani, palveluiden tuottaja ja opiskelupaikka	Koulutuksen järjestämisluvan käyttöaste kaikissa koulutusmuodoissa	Käyttöaste 100 %	Toteutunut, 100%
2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/toimintakulut	105,50 %	112,20 %
3	Osaava henkilöstö	Henkilöstön osaamisen uudistamisen menojen osuus kaikista henkilöstömenoista	Vähintään. 2 % Valtakunnan keskitasoa parempi.	toteutunut, 3,2 %
4	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tulosalueet saavuttavat omat tavoitteet	85 %	77 %

7.1.1.2. Kuntayhtymäpalvelut

	Talousarvio 2010	Muutos € 2010	Talousarvio 2010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010
Toimintatuotot	738 750	0	738 750	809 758	71 008
Yhteiset erät	5 524 698	113 000	5 637 698	5 637 716	113 018
Tuotot yhteensä	6 263 448	113 000	6 376 448	6 447 474	184 026
Toimintakulut	-5 283 548	-113 000	-5 396 548	-5 187 061	96 487
Toimintakate	979 900	0	979 900	1 260 413	280 513

Kuntayhtymäpalveluissa toteutettiin toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2010 – 2012 talousarviovuodeksi 2010 esitetyt konkreettiset toimenpiteet toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden parantamiseksi eli kuntayhtymässä otettiin käyttöön kassajärjestelmä sekä käyttäjätukeen liittyen helpdesk-järjestelmä (helppari). Helpdesk-järjestelmä laajennetaan vuonna 2011 servicedesk-järjestelmäksi, jolloin mukaan tulevat myös mm. talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmiin liittyvä tuki. Kehittämistoiminnassa aloitettiin prosessikuvausten työnkulkujen mallintaminen. Prosessiviitekehityksen mukaiset kuntayhtymän prosessit kuvataan yhteisellä mallintamistavalla vuoden 2011 aikana. Sähköisten kokousten asianhallinnan tarkka määrittely ja sovelluksen testaus aloitettiin vuoden 2010 lopulla. Sähköinen kokoustaminen ja VHP:n laadinnan ja säilytyksen tehostaminen otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana.

Kiinteistöjen osalta toteutettiin merkittävimmät kunnostuskohteet talousarviovuoden suunnitelman mukaisesti: Hyvoninkadun ensimmäisen kerroksen korjaustyöt, etupihan parkkialueen kunnostukset sekä salaojien korjaukset. Venemestarinkadun kiinteistössä auditorio muutettiin nykyaikaiseksi niin tilojen kuin tekniikankin osalta. Suunnitelman ulkopuolelta tuli Salorankadun kiinteistön muutostyöt nykyaikaisiksi opetustiloiksi kahdelle sadalle opiskelijalle ja henkilökunnalle. Muutostyöt toteutettiin nopealla aikataululla, jotta pystyttiin vastaamaan aikuisopistossa tulleeseen tilatarpeeseen koulutusvolyymien kasvun vuoksi. Strategiasta tulleet tilojen muutostarpeiden selvitykset ja muutosten aikataulutus sekä Hyvoninkadun toisen kerroksen kulttuurin tilojen suunnittelu tehtiin myös vuoden 2010 puolella.

Vuosien 2010 – 2014 strategian toteuttamiseksi myös kuntayhtymäpalveluiden organisaatorakennetta uudistettiin. Uusi organisaatorakenne astuu voimaan 2011. Samassa yhteydessä kuntayhtymäpalveluiden nimi muuttuu koulutuksen järjestämispalveluiksi.

Valtuuston tulokorteissa asettamista toiminnallisista tavoitteista toteutui seitsemän kymmenestä. Harjoittelu- ja näyttöpaikkojen osalta asetettu tavoite ylitettiin. Asetetuista tavoitteista jäi toteutumatta kaksi tavoitetta: huoltokirjajärjestelmän laajentaminen koskemaan kaikkia kiinteistöjä sekä prosessien kuvaaminen. Molempien toteutumatta jääneiden tavoitteiden osalta työtä jatketaan vuonna 2011.

KUNTAYHTYMÄPALVELUT, TULOSKORTTI

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Toteutunut 2010
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Kuntayhtymäpalvelut tarjoavaan harjoittelu- ja näyttöpaikkoja opiskelijoille	20 harjoittelupaikkaa 10 näyttöpaikkaa	22 harjoittelupaikkaa 23 näyttöpaikka
2	Tuotot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Hankesuunnitelmat kiinteistöjen keskittämiseksi	Valmis	Toteutunut
		Laajennetaan huoltokirjajärjestelmä koskemaan kaikkia kiinteistöjä	Käyttöönotto	Ei toteutunut
		Kiinteistöosastrategia	Laadinta	Toteutunut
		Ky-palvelun kustannukset kuntayhtymän toimintomenoista	Enintään 22,8 %	Toteutunut 22,5 %
		Hankintastrategian luominen	Laadinta	Toteutunut
3.	Osaava	Jokainen osallistuu oman työtehtävänsä kannalta oleelliseen koulutukseen	Vähintään kerran vuodessa	Toteutunut
	Tyytyväinen ja työkykyinen henkilöstö	Sairauspoissaolot/hlö - lyhyet - keskipitkät - pitkät	Alle 12 päivää/hlö	Keskimäärin 5,99pv/hlö
		Asiakastytyväisyyskyselyt opiskelijoilta ja henkilöstöltä: kiinteistöt, ruokapalvelut, henkilöstötoimisto, atk-palvelut ja taloushallinto	Ei toteuteta	Ei toteutettu
4.	Tuotetut palvelut vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Prosessimaiseen toimintatapaan siirtyminen	Prosessien kuvaaminen	Ei toteutunut

7.1.1.3 Salon seudun ammattiopisto

	Talousarvio 2010	Muutos € 2 010	Talousarvio 2 010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010
Toimintatuotot	15 176 764	439 209	15 615 973	16 289 418	673 445
Toimintakulut	-10 788 028	-313 406	-11 101 434	-11 144 743	-43 309
Osuus yhteisistä	-4 224 787	-89 352	-4 314 139	-4 314 178	-39
Kulut yhteensä	-15 012 815	-402 758	-15 415 573	-15 458 921	-43 348
Toimintakate €	163 949	36 451	200 400	830 497	630 097
Toimintakate %	106,5			110,9	

Salon seudun ammattiopistoon oli vuoden 2010 yhteishaussa 725 ensisijaista hakijaa. Aloituspai-koja oli 606. Ensimmäisessä vaiheessa uusia opiskelijoita valittiin kuitenkin 697. Tähän ratkaisuun päädyttiin, koska haluttiin tarjota opiskelupaikka lähes kaikille peruskoulunsa päättävälle. Näistä valituista hakijoista 530 sai opiskelupaikan 1. hakutoiveensa mukaisesti. Lisäksi vuoden aikana valittiin yhteisvalinnan ulkopuolelta 116 hakijaa jolloin syksyn laskentapäivänä opiskelijoita oli yhteensä 1754, joka oli 124 yli senhetkisen opiskelijakiintiön.

Koulutus kuntayhtymä sai vuoden 2010 aikana peruskoulutukseen valtionosuuspaikkoja lisää 75 joista 65 annettiin ammattiopistolle, jonka opiskelijakiintiö oli vuoden lopussa 1640.

Opiskelijamäärän kasvu kuormitti tietysti henkilöstöä entistä enemmän. Henkilöstön jaksamista ja osaamista varmistettiin lisäämällä tyky-toimintaa ja antamalla jokaiselle mahdollisuus osallistu täydennyskoulutukseen ammattiopiston toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen käytettiin noin 300.000 euroa. Lisäksi muodollisesti pätevien opettajien osuutta pyrittiin lisäämään tukemalla taloudellisesti pedagogisen pätevyyden hankkimista. Muodollisesti päteviä ammattiopiston opettajista on 87 %.

Kuntayhtymässä suoritetun henkilöstökyselyn tulokset olivat ammattiopiston osalta hyvät. Kaikkien kysymysten keskiarvo oli ammattiopistossa 3,8 (asteikko 1-5). Korkeimmat keskiarvot tulivat seuraavien kysymysten kohdalla: Työkykyni työn fyysisiin vaatimuksiin nähden on hyvä 4,5; minulla on mahdollisuus ajatella ja toimia työssäni itsenäisesti 4,4 ja olen tyytyväinen nykyiseen työhöni 4,4. Alhaisimmat keskiarvot tulivat: Uuden työntekijän perehdyttämisestä huolehtiminen 3,2; Yhteistyö tulosalueilla toimii mielestäni 3,3 ja yhteistyö eri ammattiryhmien välillä toimii mielestäni 3,3.

Koulutus kuntayhtymän strategiatyö saatiin päätökseen vuoden 2010 aikana, jonka jälkeen aloitettiin ammattiopiston organisaatiomuutoksen suunnittelu. Hallitus teki vuoden lopussa päätöksen ammattiopiston uudesta organisaatorakenteesta. Uudistuksen tavoitteena on mm. yhtenäistää toimintaperiaatteita kaikilla koulutusaloilla ja samalla varmistaa kaikkien opiskelijoiden yhdenmukainen toiminta oppimisedellytysten parantamiseksi. Tavoitteena organisaatiouudistuksessa on lisäksi koko henkilöstön asiantuntijuuden hyödyntäminen joustavasti, tarvelähtöisesti ja taloudellisesti tehokkaasti.

Taloudellisesti ammattiopiston vuosi 2010 meni hyvin. Toimintatuotot olivat noin 16,3 miljoonaa euroa eli lähes 700.000 euroa arvioitua suuremmat mutta toimintakulut olivat talousarvion mukaiset eli noin 15,5 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto oli 568.00 euroa joka oli noin kymmenkertainen talousarvioon verrattuna.

Keväällä 2010 valistuneille opiskelijoille suoritetun tyytyväisyyskyselyn tulos asteikolla 1-5 oli 3,6. Kyselyyn vastasi 3337 ammattiin valmistunutta nuorta. Toimintakateprosentti oli 110,9 tavoitteen ollessa 106,6.

Oppilaitoksessa toimii oppilasyhdistys Saurus ry. Yhdistyksen puheenjohtajana toimi kevätlukukautena Helka Louko ja syyslukukautena Alekski Tynnenen. Helka Louko on myös jäsenenä valtakunnallisessa ammattiin opiskelevien edunvalvontajärjestö SAKKI ry:n Hallituksessa 2010-2012. Saurus toimi vuonna 2010 aktiivisesti oppilaiden edunvalvojana sekä järjesti heille erilaisia tapahtumia"

Ammattiopiston opiskelijat tavoittelevat suurella joukolla finaali paikkoja Taitaja 2010 kilpailuissa sillä kilpailujen semifinaaleihin osallistui yhteensä 38 opiskelijaa, jotka kilpailevat 18 eri lajissa. Heistä kymmenen selviytyi Oulussa huhtikuun lopussa 2010 järjestettyyn finaaliin.

Opiskelijoiden ulkomailla suoritettujen työssäoppimisjaksojen määrä lisääntyi vuoden 2010 aikana. Yhteensä 18 opiskelijaa suoritti työssäoppimista ulkomailla. Kohdemaina olivat Senegal, Yhdysvallat, Intia, Espanja, Ranska, Saksa, Englanti, Hollanti ja Ruotsi.

SALON SEUDUN AMMATTIOPISTO, TULOSKORTTI

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Toteutunut 2010
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Oppilaitoksesta valmistuneiden opiskelijoiden työllistyminen (t)	75 %	56,7 %
		Työelämäpalaute	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	3,66
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani ja opiskelupaikka	Ensisijaisten hakijoiden määrä	Ensisijaisia hakijoita väh. 1,0 kertaa aloituspaikkojen määrä yhteishaussa.	1,20
		Yhteisvalinnan ulkopuolelta hakeneet	Väh. 5% aloituspaikkojen määrästä	19,1 %
2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/ toimintakulut	106,60 %	110,9 %
		Oppilaspaikkojen käyttöaste	100 %	105,5 %
		Henkilöstön osaamisen uudistamisen menojen osuus kaikista henkilöstömenoista (%) (t)	3 %	4,7 %
3	Osaava henkilöstö	Muodollisesti kelpoisten päätoimisten opettajien osuus kaikista päätoimisista opettajista (t)	86 %.	87,3 %
		Kehityskeskustelut kerran vuodessa toistaiseksi palvelusuhteessa olevien kanssa	100 %.	100 %
	Tytyväinen ja työkykyinen henkilöstö	Työtyytyväisyys / Tytyväisyys kuntayhtymäpalveluihin kyselyt toteutetaan vuorovuosin	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	3,84

4	Opiskelijoiden tyytyväisyys	Asiakastyytyväisyyskyselyt (kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana)	Tavoitearvo asteikolla 1-5 on 3,5	3,62
	Tuotetut palvelu vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Oppilaitoksesta valmistuneiden opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin (t)	20 %	3,3 %
	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämismittari (t)	4 %	7 %
		Ammatillisen peruskoulutuksen läpäisymittari (t)	65 %	73,3 %

7.1.1.4. Salon seudun aikuisopisto

	Talousarvio 2010	Muutos € 2 010	Talousarvio 2 010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010
Toimintatuotot	6 792 132	802 858	7 594 990	8 463 852	868 862
Toimintakulut	-5 476 469	-738 792	-6 215 261	-6 441 290	-226 029
Osuus yhteisistä	-1 239 073	-23 650	-1 262 723	-1 262 722	1
Kulut yhteensä	-6 715 542	-762 442	-7 477 984	-7 704 012	-226 028
Toimintakate €	76 590	40 416	117 006	759 840	642 834
Toimintakate %	104,2		104,3	112,7	

Vuosi 2010 on ollut monien muutosten vuosi, joka on vaatinut henkilöstöltä joustavuutta vastata kasvavan asiakasmäärän kouluttamiseen remontin keskellä osallistuen samaan aikaan uuden strategian työstämiseen ja uuden organisaation valmisteluun.

Toiminnallisesti merkittäväntä oli koulutusvolyymien nopea kasvu, joka toi omat haasteensa mukanaan. Tilatarve kasvoi samaan aikaan kun oppilaitoksen käytössä olevissa tiloissa oli mittavat remontit menossa. Tilatarve helpotti syksyllä 2010, kun lisätillaa saatiin vuokrakiinteistöstä. Koulutusmäärän kasvu aiheutti myös ongelmia pedagogisesti pätevän opetushenkilöstön saamisessa.

Koulutuksen määrällistä kasvua selittää Salon seudun äkillisen rakennemuutoksen vaikutukset, jotka heijastuivat edelleen koulutuskysynnän kasvuna. Tähän tarpeeseen vastaamiseksi Varsinais-Suomen ELY-keskus osti Aikuisopistolta aikaisempaa enemmän työvoimapolitiittista koulutusta. Koulutustarjontaa lisättiin lähes kaikilla koulutusaloilla. Omaehtoisien koulutuksen määrässä tapahtui muutaman opiskelijapaikan verran lisäystä. Oppisopimus-koulutuksen määrä laski edelleen hieman edellisvuodesta. Yritysten ja työyhteisöjen hankkiman lyhytkestoisien koulutuksen määrä alitti myös edellisen vuoden toteutuman. Kehittämishankerahoituksen osuus oli taas ennakoitua suurempi. Hankkeilla vahvistettiin mm. alueellista yhteistyötä nuorten työttömyyden torjumiseksi, maahanmuuttopoliittisen ohjelman rakentamiseksi sekä oppilaitos- ja työelämäyhteistyötä.

Organisaatorakenteen muutoksen valmistelu oli toinen merkittävä muutostekijä toimintavuoden aikana. Koulutuskuntayhtymän strategiatyö käynnisti oppilaitoksen organisaatiomuutoksen. Muutoksen taustalla oli myös toiminnan laajentumisen mukanaan tuomat haasteet. Tavoitteena on, että matriisiorganisaatiolla voidaan keskeisiä johtamisalueita keskittää ja selkiyttää työnjakoa ja näin karsia päällekkäisyyttä ja vahvistaa tehokkuutta. Valmistelutyö oli oppilaitoksen johtotiimin vastuulla, mutta siihen on jossain määrin osallistunut koko henkilöstö. Henkilöstön näkökulmasta toiminnan uudelleen organisoituminen on suuri muutostekijä, joka on aiheuttanut myös epävarmuutta.

Toiminnalliset tavoitteet tuloskorttimittareilla mitattuna saavutettiin toimintaympäristön muutoksista huolimatta varsin hyvin. Kokonaisasiakasmäärä jäi yrityskoulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen osalta asiakasmäärätavoitteesta. Vastaavasti työvoimapolitiittisessa koulutuksessa tavoite ylitettiin selkeästi ja omaehtoisessa koulutuksessa saavutettiin määrällinen tavoite. Tutkintojen määrä ja tutkintojen suorittamisprosentti jäi alle tavoitetason. Vuoden 2010 aikana aloitti uusia tutkinnonsuorittajia edellisvuotta enemmän, eikä tutkinnonsuorittaminen ollut aloittamisvuonna ajankohtaista.

Taloudelliset tavoitteet ylitettiin selkeästi. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2009 verrattuna 22,3%. Talousarviotaso tuottojen ja toimintakatteen osalta ylitettiin selkeästi. Investoinnit tehtiin suunnitelman mukaisesti.

	OPISKELIJAMÄÄRÄT		OPISKELIJATYÖPÄIVÄT		TULOT 2010		TULOT 2009	
		%		%		%		%
Työvoimapolitiittinen	1265	26,21	112 003	64,94	4 318 283	51,02	3 171 499	45,80
- ammatillinen koulutus	759		64 027					
- ohjaajakoulutus	506		47 976					
VOS-koulutus	297	6,15	22 334	12,95	1 105 222	13,06	883 266	12,76
Ky:n peruskoulutuspaikat	162	3,36	19 536	11,33	1 138 803	13,45	994 438	14,36
NOSTE-koulutus			0,00		0,00		231 509	3,34
Oppisopimuskoulutus	411	8,52	12 401	7,19	682 052	8,06	742 466	10,72
Yrityskoulutus	2625	54,39	5 687	3,30	536 887	6,34	466 841	6,74
					7 781 247		6 490 019	
Hankkeet yhteensä	66	1,37	508	0,29	578 871	6,84	333 452	4,82
Tuet ja avustukset					0,00		0,00	
Muut tulot					103 734	1,23	101 070	1,46
yht.	4826	100	172 469	100	8 463 852	100	6 924 541	100

TAULUKKO 8. Salon seudun aikuisopiston opiskelijamäärät, opiskelijatyöpäivät ja tulot.

SALON SEUDUN AIKUISOPISTO, TULOSKORTTI

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/kriittinen menestystekijä		Arviointikriteeri/mittari	Tavoitearvo 2010	Toteutunut 2010
1	Ammatillisen osaamisen edistäminen	Asiakas-tyytyväisyys	Asiakaspalautteen keskiarvo 3,96	ylittyi 4,12
		Työelämäpalautte	Työelämäpalautteen keskiarvo 3,5.	ylittyi 4,25
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani, palveluiden tuottaja ja opiskelupaikka	Asiakkuuksien hallinta	Kokonaisasiakasmäärän kehitys on positiivinen	alittui 90,2%
		Vos ja KY-opiskelija-paikkojen täyttöaste	Paikkojen täyttöaste 100 %.	VOS lisä ylittyi 105,5%, VOS pt 101%
		Työelämän maksullinen hanketoiminta	Hankkeiden osuus myyntituotoista 5 %	ylittyi 6,84%
	2	Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Aikuisopiston toimintakateprosentti	104,2
3	Osaava henkilöstö	Pedagoginen pätevyys	Pedagogisesti päteviä opettajia 70 % päätoimisista opettajista	ylittyi 71,2%
		Uudistuminen ja kehittyminen	Jokainen osallistuu tehtävänsä kannalta tarkoituksenmukaiseen koulutukseen vähintään kerran	toteutui 100%

4	Tuotetut palvelut vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Tvp-koulutuksessa olleiden työllistymis-%	70 % (vähintään Varsinais-Suomen TE-keskuksen tavoitearvo)	alittui 64,9% työssä, 23,25% työtön
	Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tutkinnon tai sen osan suorittamis-% tutkintoon valmistavassa koulutuksessa	Tutkinnon suorittamis-% vähintään 60	alittui 49%
		Suoritettut tutkinnot ja niiden osat tutkintoon valmistavassa koulutuksessa	Tutkintojen määrä kehittyi positiivisesti	koko tutkintoja 284, tutkinnonosia 60, tavoite saavutettiin 76,3%
		Koulutuksen keskeyttämis-%	Keskeyttämisprosentti enintään 8	ylittyi 5,28%

7.1.1.5. Salon seudun oppisopimuskeskus

	Talousarvio 2010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010
Toimintatuotot	1 700 000	1 512 960	-187 040
Toimintakulut	-1 589 470	-1 360 559	228 911
Osuus yhteisistä	-60 837	-60 816	21
Kulut yhteensä	-1 650 307	-1 421 375	228 932
Toimintakate	49 693	91 586	41 893
Toimintakate %	103,2	106,7	

Vuonna 2010 oppisopimusten määrä pieneni talouslaman seurauksena enemmän kuin talousarviota tehtäessä osattiin arvioida. Peruskoulutuksen määrä toteutui lähes ennustetusti. Peruskoulutus-oppisopimuksia oli 95 kpl. Lisäkoulutusoppisopimuksia oli arvioitua vähemmän, yhteensä 302 kpl. Vuonna 2010 saatiin rahoitus 397 oppisopimukseen. Vähennys edellisvuoteen oli 14 %. Vuoden aikana alkoi 301 ja päättyi 289 sopimusta

Toimintatuotot olivat 1,5 milj.€, toimintakate 91136 € ja toimintakate-% 106,4. Toimintatuotot toteutuivat n. 200000 € pienempinä kuin oli arvioitu, mutta tulostavoite kuitenkin saavutettiin, koska palvelujen ostot opiskelijamäärän pienenemisen myötä myös vähenivät. Oppisopimuskeskuksen henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia ja henkilöstökulut alittivat talousarvion.

Asiakkaiden sähköinen asiointi otettiin suunnitelman mukaisesti käyttöön. Kaikkiin uusiin sopimuksiin tarjotaan sähköisen asioinnin mahdollisuutta ja kaikille entisille asiakkaille tarjottiin mahdollisuutta siirtyä sähköiseen asiointiin kesken sopimuksen. Opiskelijoilla ja työnantajilla on edelleen mahdollisuus tehdä arvioinnit ja koulutuskorvaushakemukset myös paperiversiona.

Vuoden aikana toteutettiin yhteistyössä Varsinais-Suomen yrittäjät ry:n ja Varsinais-Suomen oppisopimustoimistojen kanssa yrittäjille suunnattu täydennyskoulutuskampanja. Kampanja oli voimassa vuoden 2010 loppuun ja siihen liittyen solmittiin 72 kpl ei-tutkintotavoitteista lisäkoulutusoppisopimusta, joiden kesto oli 6 kk. Tämä näkyy tuloskortin tavoitteiden toteutumisessa siten, että tutkintotavoitteisten oppisopimusten osuus kaikista lisäkoulutusoppisopimuksista oli kahdeksan prosenttiyksikköä tavoitearvoa pienempi. Toisaalta tavoitearvoa suurempi osa vuonna 2009 päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista johti koko tutkinnon suorittamiseen vuoden 2010 toukokuun loppuun mennessä.

SALON SEUDUN OPPISOPIMUSKESKUS, TULOSKORTTI

Näkökulmat:

1. Asiakkuuden hallinta
2. Talous
3. Osaaminen, uudistuminen ja työkyky
4. Prosessit ja rakenteet

Näkökulma/ kriittinen menestystekijä	Arviointikriteeri/ mittari	Tavoitearvo 2010	Toteutunut 2010
1 Ammatillisen osaamisen edistäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt	Kaikille opiskelijoille vähintään kerran koulutuksen aikana: tavoitearvo asteikolla 1-4, 3,0	Aloitusvaihe 3.2 Toteutusvaihe 3.5 Päätövaihe 3.4
	Työelämän palautekyselyt	Työssäoppimisen arvioinnin yhteydessä kerättävä asteikolla 1-5, 4,0	Päättyneet sopimukset 4.3 Jatkuvat sopimukset 4.2
	Kuntayhtymä on haluttu yhteistyökumppani ja opiskelupaikka	Lisäkoulutuskiintiön määrällinen käyttöaste	Lisäkoulutus-kiintiön käyttöaste 100 %
2. Tulot kattavat menot ja turvaavat korvausinvestoinnit	Toimintatuotot/ toimintatuotot	103,20 %	106.4 %
3 Osaava henkilöstö	Jokainen oppisopimuskeskuksen henkilökuntaan kuuluva osallistuu omaan tehtäväänsä liittyvään koulutukseen	Vähintään kerran vuodessa	Toteutunut
4. Tuotetut palvelu vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan nykyisiä ja tulevia tarpeita	Työntajien käsitys oppisopimuskoulutuksen vaikuttavuudesta	Asteikolla 1-4 3,0	3.4.

4. Toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista	Tutkintojen suorittaminen	Vuoden aikana päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista	Vuoden 2009 aikana päättyneistä tutkintotavoitteisista oppisopimuksista 85 % johti tutkinnon suorittamiseen 31.5.10 mennessä
		77 % johtaa koko tutkinnon suorittamiseen seuraavan kalenterivuoden toukokuun loppuun mennessä	
	Lisäkoulutuskiintiön laadullinen käyttö	Väh 80 % lisäkoulutusoppisomuksista on tutkintotavoitteisia	72 %

7.1.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosassa sitova taso valtuustoon nähden on kuntayhtymän toimintakate, joka ylitettiin. Alla olevasta taulukosta 9 nähdään, että talousarviosta poiketen kuntayhtymän tulorahoitus oli riittävä, sillä vuosikatteella pystyttiin kattamaan suunnitelman mukaiset poistot ja erotuksesta voitiin muodostaa investointivaraus kuntayhtymän strategian mukaisia kiinteistöinvestointeja varten.

	Talousarvio	Talousarvio- muutos	Talousarvio muut jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	24 407 646	1 242 065	25 649 711	27 075 989	1 426 278
Myyntituotot	23 796 596	1 242 065	25 038 661	26 152 065	1 113 404
Tuet ja avustukset	522 750	0	522 750	765 089	242 339
Muut toimintatuotot	88 300	0	88 300	126 113	37 813
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	32 723	32 723
Toimintakulut	-23 137 515	-1 165 199	-24 302 714	-24 133 653	169 061
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-15 812 008</i>	<i>-504 439</i>	<i>-16 316 447</i>	<i>-16 086 136</i>	<i>230 311</i>
Palkat ja palkkiot	-12 397 571	-400 530	-12 798 101	-12 828 090	-29 989
Henkilösivukulut	-3 414 437	-103 909	-3 518 346	-3 258 046	260 300
Palvelujen ostot	-3 712 635	-145 506	-3 858 141	-3 723 582	134 559
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 585 211	-409 319	-2 994 530	-2 982 945	11 585
Avustukset	-61 300	0	-61 300	-45 533	15 767
Muut toimintakulut	-966 361	-105 935	-1 072 296	-1 295 458	-223 162
Toimintakate	1 270 131	76 866	1 346 997	2 942 336	1 595 339
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 000	0	-10 000	26 568	36 568
Korkotuotot	20 000	0	20 000	25 325	5 325
Muut rahoitustuotot	0	0	0	7 739	7 739
Korkokulut	-30 000	0	-30 000	-3 718	26 282
Muut rahoituskulut	0	0	0	-2 778	-2 778
Vuosikate	1 260 131	76 866	1 336 997	2 968 904	1 631 907
Poistot ja arvon alentumiset	-1 337 000	0	-1 337 000	-1 268 484	68 516
Tilikauden tulos	-76 869	76 866	-3	1 700 420	1 700 423
Varausten ja rahastojen muutos				-1 480 245	
Poistoeron muutos				-2 005 030	
Varausten muutos				524 785	
Tilikauden ylijäämä				220 175	
Toimintakateprosentti	105,5		105,5	112,2	

TAULUKKO 9: Tuloslaskelmaosan toteutuminen

7.1.3. Investointiosan toteutuminen

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä olivat kiinteän ja irtaimen omaisuuden kokonaismäärärahat. Kiinteän omaisuuden investointimäärärahat toteutuivat 0,3 milj. euroa pienempänä. Irtaimen omaisuuden investointimäärärahoista puolestaan jäi käyttämättä vajaa 0,1 milj. euroa. Kokonaisuutena kuntayhtymälle myönnettyt investointimäärärahat alittuivat 0,4 milj. eurolla.

Kiinteän omaisuuden osalta suurimmat investointikohteet olivat Hyvoninkadun ensimmäisen kerroksen korjaustyöt, etupihan parkkialueen kunnostukset sekä salaojien korjaukset. Muita isompia kohteita olivat Venemestarinkadun auditorio muuttaminen vastaamaan nykyaikaa niin tilojen kuin tekniikankin osalta. Vuokratilojen osalta Salorankadun kiinteistöön rakennettiin nykyaikaiset opetustilat kahdelle sadalle opiskelijalle sekä henkilökunnalle. Hyvoninkadun toisen kerroksen kulttuurin tilojen suunnittelu tehtiin vuoden 2010 puolella.

Irtaimessa omaisuudessa pääpaino oli eri koulutusalojen opetusvälineistön ajantasaistamisessa kuten cnc-koneen vaihto puutekniikka ja puuartsaani –opetuslalla. Tulosalueiden irtaimen omaisuuden investointiesityksistä jäi toteutumatta maalausseinän hankinta, joka on otettu huomioon vuoden 2011 investoinneissa. Asianhallintajärjestelmänhanke aloitettiin vuonna 2010, ja se jatkuu talousarviovuonna 2011.

Kohde	Talousarvio	Määrärahojen kohdistukset (hallitus)	Toteuma	Kohdistamaton määräraha	Talousarvion ja toteutuman ero
Kiinteä omaisuus*	2 420 000	2 256 500	2 144 229	163 500	275 771
Hyvoninkadun tilojen saneeraus		1 220 000	1 180 301		
Mariankatu		70 000	69 056		
Venemestarinkatu		346 500	272 485		
Muut pitkävaikutteiset menot					
Salorankatu		620 000	622 387		
Irtain omaisuus	787 500	787 500	698 674	0	88 826
Ammattiopisto	426 000		433 893		
Aikuisopisto	70 000		117 460		
Kuntayhtymäpalvelut	291 500		147 321		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 207 500	3 044 000	2 842 903	163 500	364 597

*Kiinteä omaisuus sisältää Muut pitkävaikutteiset menot ja Kiinteät rakenteet ja laitteet

TAULUKKO 10: Investointiosan toteutuminen

7.1.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovana eränä olivat lainakannan muutokset, jolle asetettu tavoitearvo alitettiin. Vuoden 2010 talousarviossa oletettiin, että investointimenojen kattamiseen joudutaan ottamaan lainaa 1 milj. euroa. Kun sekä tulorahoitus toteutui ennakoitua paremmin että investointeihin varatut määrärahat alitettiin, kuntayhtymällä ei ollut tarvetta ottaa arvioitua lainaa, vaan toiminta ja investoinnit sekä lainanlyhennykset pystyttiin kattamaan tulorahoituksella ja kassavaroilla.

Talousarvion käyttötalous- ja tuloslaskelmaosista siirtyvä toiminnan rahavirta toteutui 1,7 milj. euroa talousarviota parempana. Toteutunut investointien rahavirta alittui puolestaan 0,4 milj. eurolla. Rahoituksen rahavirta toteutui 0,9 milj. euroa pienempänä, joka johtui pääosin edellä mainitun lainan ottamatta jättämisestä. Kokonaisuutena rahavarojen muutos toteutui 1,3 milj. euroa pienempänä talousarvioon 2010 verrattuna.

	Talousarvio 1 000 €	Toteutuma 1 000 €	Poikkeama 1 000 €
Toiminnan rahavirta	1 260	2 969	1 709
Vuosikate	1 260	2 969	1 709
Satunnaiset erät	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	
Investointien rahavirta	-3 208	-2 843	365
Investointimenot	-3 208	-2 843	365
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 948	126	2 074
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset	780	-170	-950
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	0	-1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-220	-170	50
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-55	55
Rahoituksen rahavirta	780	-225	-895
Rahavarojen muutos	-1 168	-99	-1 267

TAULUKKO 11: Rahoitusosan toteutuminen

7.1.5. Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista on esitetty alla oleva yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousoosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarvio, toteutuma, poikkeama, talousarviomuutokset ja poikkeama talousarviomuutoksen jälkeen. Sitovuustasossa N tarkoittaa nettositovuustasoa ja B tarkoittaa bruttositovuustasoa.

1 000 €	Sito- vuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muutos- ten jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ama	Alkup. talous-arvio	TA:n muutok- set	TA muutos- ten jälkeen	Toteu- tuma	Poikke- ama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kuntayhtymäpalvelut	N	5 283	113	5 396	5 187	-209	6 263	113	6 376	6 447	71
Ammattiopisto	N	15 013	403	15 416	15 459	43	15 177	439	15 616	16 289	673
Aikuisopisto	N	6 716	762	7 478	7 704	226	6 792	803	7 595	8 464	869
Oppisopimuskeskus	N	1 650		1 650	1 421	-229	1 700		1 700	1 513	-187
TULOSLASKELMAOSA											
Korkotulot	N						20			25	5
Muut rahoitustulot	N									8	8
Korkomenot	N	30		30	4	-26					
Muut rahoitusmenot	N				3	3					
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus	B	2 420		2 420	2 144	-276					
Irtain omaisuus	B	788		788	699	-89					
RAHOITUSOSA											
Lainakannan muutokset	N						1 000			0	-1 000
Pitkäaik. lainojen lisäys											
Pitkäaik. lainojen väh.		220		220	170	-50					
Lyhytaik. lainojen muut.											
Oman pääoman muut.											
Vaikutus maksuvalm.					54	54					
YHTEENSÄ		32 120	1 278	33 398	32 845	-553	30 952	1 355	31 287	32 746	439

TAULUKKO 12: Yhteenvetotaulukko valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Liite

Ammattiopisto 20.1.	1 638
Ammattiopisto 20.9.	1 754
Ammattiopisto painotettu keskiarvo	1 686
Aikuisopisto 20.1.	116
Aikuisopisto 20.9.	129
Aikuisopisto painotettu keskiarvo	121
Perustutkinnot: opiskelijoiden painotettu keskiarvo	1 808

Oppisopimus lisäkoulutus 20.1.	291
Oppisopimus lisäkoulutus 20.9.	315
Oppisopimus lisäkoulutus keskiarvo	303
Oppisopimus peruskoulutus 20.1.	93
Oppisopimus peruskoulutus 20.9.	95
Oppisopimus peruskoulutus keskiarvo	94
Oppisopimus: opiskelijoiden keskiarvo	397

Aikuisopisto, tutkintoon johtava koulutus	121,4
Aikuisopisto, henkilöstökoulutus	13
Aikuisopisto, VOS-lisäkoulutus yhteensä, opiskelijatyövuosia	134,4

TAULUKKO 13: Vuoden 2009 laskentapäivien opiskelijamäärät sekä VOS-lisäkoulutuksen opiskelijatyövuosien määrä vuonna 2009

Kunta	Opiskelijat	%
Kemiönsaari	25	1 %
Koski TI	32	2 %
Paimio	149	8 %
Salo	1 277	68 %
Sauvo	11	1 %
Somero	138	7 %
Muut kunnat	251	13 %
Yhteensä	1 883	100 %

TAULUKKO 14: Kuntayhtymän ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat kotikunnittain 20.9.2009.